

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.

IČ: 68378068

Sídlo: Na Florenci 3/1420, Praha 1

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2012

Dozorčí radou pracoviště projednána dne: 27. 5. 2013

Radou pracoviště schválena dne: 30. 5. 2013

V Praze dne 21. 5. 2013

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště:

Ředitel pracoviště:

Ing. Pavel Janáček, Ph.D., byl předsedou Akademie věd ČR, prof. Ing. Jiřím Drahošem, DrSc., dr. h. c., jmenován do funkce ředitele pracoviště s účinností od 1. července 2010 na pětileté funkční období, tj. do 30. června 2015.

Rada pracoviště:

zvolena dne 3. 1. 2012 na pětileté funkční období (2012–2017)

předseda: prof. PhDr. Jiří Trávníček, M. A. (Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., dále jen ÚČL),

místopředsedkyně: PhDr. Lenka Jungmannová, Ph.D. (ÚČL),

členové:

interní: PhDr. Daniela Hodrová, DrSc.,
Ing. Pavel Janáček, Ph.D.,
PhDr. Petr Šámal, Ph.D.,
PhDr. Karel Piorecký, Ph.D.

externí: Mgr. Miroslav Balašík, Ph.D. (Nakladatelství Host),
prof. PhDr. Petr Kořátko, CSc. (Filosofický ústav AV ČR, v. v. i.),
prof. PhDr. Dalibor Tureček, CSc. (Filozofická fakulta Jihočeské univerzity).

Dozorčí rada:

jmenována dne 1. 5. 2012 na pětileté funkční období, tj. do 30. 4. 2017, ve složení:

předseda: PhDr. Jiří Beneš (Akademická rada / Filosofický ústav AV ČR, v. v. i.),

místopředseda: prof. PhDr. Pavel Janoušek, CSc. (ÚČL),

členové:

JUDr. Anna Kokošková (Advokátní kancelář),
PhDr. Petr Nejedlý (Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.),
Jiří Padevět (Středisko společných činností AV ČR, v. v. i. – Divize Nakladatelství Academia).

b) Změny ve složení orgánů:

Změna ve složení rady instituce:

Složení původní rady pracoviště s funkčním obdobím od 9. 1. 2007 do 3. 1. 2012:

předseda: prof. PhDr. Jiří Trávníček, M.A. (ÚČL),

místopředseda: PhDr. Michal Příbáň, Ph.D. (ÚČL),

členové:

interní: PhDr. Daniela Hodrová, DrSc.,
Ing. Pavel Janáček, Ph.D.,
Prof. PhDr. Pavel Janoušek, CSc.,
PhDr. Karel Piorecký, Ph.D. (funkční období vyprší 11. 3. 2015)

externí: Mgr. Miroslav Balašík, Ph.D. (Nakladatelství Host),
prof. PhDr. Petr Kořátko, CSc. (Filosofický ústav AV ČR, v. v. i.) (funkční období vyprší 14. 6. 2015),
prof. PhDr. Dalibor Tureček, CSc. (Filozofická fakulta Jihočeské univerzity) (funkční období vyprší 14. 6. 2015)

Dne 3. 1. 2012, po uplynutí funkčního období šesti členů, byli do Rady ÚČL zvoleni tito členové:

interní: PhDr. Daniela Hodrová, DrSc., PhDr. Lenka Jungmannová, Ph.D., Ing. Pavel Janáček, Ph.D., PhDr. Petr Šámal, Ph.D., prof. PhDr. Jiří Trávníček, M.A.,
externí: Mgr. Miroslav Balaščík, Ph.D.

Na prvním zasedání rady pracoviště v novém složení, dne 12. 1. 2012, byl předsedou Rady ÚČL zvolen prof. PhDr. Jiří Trávníček, M. A. Místopředsedkyní byla zvolena PhDr. Lenka Jungmannová, Ph.D.

Změna ve složení Dozorčí rady ÚČL

Složení původní Dozorčí rady, jmenované 1. 5. 2007 ve složení:

předseda: PhDr. Petr Nejedlý (Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.),

místopředseda: PhDr. Petr Šámal, Ph.D. (ÚČL)

členové:

prof. PhDr. Jana Hoffmannová, DrSc. (Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.)

JUDr. Anna Kokošková (Advokátní kancelář),

Jiří Padevět (Středisko společných činností AV ČR, v. v. i. – Divize Nakladatelství Academia).

Nová Dozorčí rada byla jmenována Akademickou radou AV ČR dne 1. 5. 2012 na pětileté funkční období, tj. do 30. 4. 2017. Aktuální složení Dozorčí rady viz I a).

c) Informace o činnosti orgánů:

Ředitel:

- Zajistil předložení závěrečného účtu ÚČL za rok 2011 a rozpočtu ÚČL na rok 2012 a jejich schválení radou pracoviště.
- Vedl jednání o technologickém řešení konverze databází vědeckých informací SLI ÚČL a uzavřel smlouvu s Knihovnou AV ČR, v. v. i., o využívání systému Aleph.
- Zajistil náplň spolupráce s FF UP v Olomouci v rámci projektu ESF Inovace bohemistiky.
- Uzavřel smlouvu o přímé spolupráci mezi ÚČL a Institutem polské filologie Vratislavské univerzity na období 2012–2016.
- Zajistil předložení Výroční zprávy ÚČL za rok 2011 Dozorčí radě ÚČL a Radě ÚČL, zajistil zveřejnění schválené výroční zprávy.
- Vydal dva příkazy ředitele:
  - č. 1/2012 o plánovaných atestacích v roce 2012,
  - č. 2/2012 o inventarizaci veškerého evidovaného majetku v ÚČL za období 1. 10. – 31. 12. 2012.
- Vyhlásil následující vnitřní předpisy
  - Přílohu k Mzdovému předpisu ÚČL 2012,
  - Novelu Atestačního řádu ÚČL,
  - Pravidla působení doktorandů v ÚČL,
  - Pokyny pro publikování a vykazování výsledků odborné práce v ÚČL.
- Zajistil tři nabídky a po předchozím projednání v Dozorčí radě ÚČL vybral nového nájemce pro kavárnu v přízemí objektu Na Florenci 3.
- Předložil Radě ÚČL návrh na založení dvou nových výzkumných týmů: Týmu pro studium paměti a traumatu v literatuře a Versologického týmu.

- Jmenoval Mgr. Daniela Soukupa vedoucím Oddělení pro výzkum starší literatury ÚČL (s platností od 1. 1. 2013).

Rada pracoviště:

- Leden:
  - Uvítání nových členů Rady. Volby funkcionářů Rady.
- Únor:
  - Schválila změnu Přílohy k mzdovému předpisu z roku 2009.
  - Projednala a jednomyslně schválila návrh závěrečného účtu ÚČL za rok 2011 a návrh rozpočtu ÚČL pro rok 2012.
  - Schválila kritéria výběru a projednala žádosti uchazečů o bohemistické stipendium, schválila pořadí žadatelů a vybrané uchazeče doporučila předsedovi AV ČR k udělení stipendia.
  - Akceptovala informaci o obhajobě 3 dokončených grantových projektů ze dne 19. 1.
  - Projednala informaci o průběhu 11 běžících ústavních projektů.
  - Přijala návrh 4 nových ústavních projektů.
  - Tajemnicí Rady po rezignavší Mgr. Ivě Krejčové, Ph.D., jmenovala Mgr. Zuzanu Malou.
- Duben:
  - Projednala strukturu a charakter doktorského studia a vyslovila se pro přípravu zvláštního dokumentu vyjadřujícího povinnosti a práva doktorandů.
  - Rada se seznámila s historií studentských vědeckých konferencí a s průběhem 11. ročníku, nazvaného *Literatura jako sdílení zkušenosti*. Podpořila pokračování konference ve stávajícím formátu.
  - Vyslechla zprávu o průběhu projektu *Kritická hybridní edice* a pověřila zástupce ředitele ÚČL sledováním harmonogramu projektu.
  - Rada projednala otázku souladu pracovních poměrů na dobu určitou s novým zákoníkem práce a vyžádala si předložení novely Atestačního řádu ÚČL, předem projednané s kolegiem a zástupci zaměstnanců.
- Červen:
  - Vyjádřila znepokojení nad návrhem poklesu rozpočtu AV ČR pro rok 2013.
  - Vyslovila souhlas se změnou aktuálního rozpočtu ÚČL v navrženém znění.
  - Schválila Výroční zprávu ÚČL o činnosti a hospodaření v roce 2011 v předloženém znění.
  - Schválila po dílčích úpravách novelu Atestačního řádu ÚČL v předloženém znění.
  - Schválila dokument *Doktorské studium: Pravidla pro působení doktorandů v ÚČL*.
- Září
  - Projednala a schválila návrh ředitele na jmenování Atestační komise ÚČL pro další funkční období v nezměněném složení (PhDr. Daniela Hodrová, DrSc., PhDr. Alice Jedličková, CSc., prof. PhDr. Jiří Holý, DrSc., prof. PhDr. Dagmar Mocná, CSc., prof. PhDr. Jiří Trávníček, M.A.);
  - Přijala informaci o vyhlášení plánovaných a mimořádných individuálních atestací; celkem pak bylo atestováno 17 pracovníků.
  - Doporučila návrh na udělení oborové medaile Josefa Dobrovského ruské bohemistce Ludmile Budagovové (IS RAN).
  - Pověřila ředitele, aby *Pravidla pro působení doktorandů v ÚČL* ve znění schváleném Radou vyhlásil jako vnitřní předpis ÚČL.

- Prosinec
  - Projednala čerpání rozpočtu a stav hospodaření ÚČL před koncem roku 2012.
  - Projednala finanční situaci a rozpočtové výhledy ÚČL pro rok 2013. Příjmy rozpočtu byly stanoveny až v lednu 2013 v návaznosti na vyhlášení výsledků grantové soutěže GA ČR.
  - Schválila návrh ředitele na založení dvou nových výzkumných týmů: Tým pro studium paměti a traumatu v literatuře a Versologický tým.

Dozorčí rada:

- Uskutečnila tři zasedání: 1. 3., 5. 6., 19. 11. 2012.
- Schválila zprávu o činnosti DR za rok 2011.
- Projednala návrh rozpočtu na rok 2012 a kladně ohodnotila, že byl z hlediska celku i z hlediska jednotlivých položek sestaven s ohledem na možné úspory, nikoli jako mechanická projekce částek z předchozího roku.
- DR projednala a vzala se souhlasem na vědomí výroční zprávu a výrok auditora k hospodaření a účetnictví za rok 2011 bez věcných připomínek.
- Zhodnotila manažerské schopnosti ředitele ÚČL.
- Vzala se souhlasem na vědomí informace o provedených atestacích výzkumných pracovníků.
- Průběžně sledovala čerpání rozpočtu pracoviště a vyjádřila přesvědčení, že pracoviště navzdory svým aktivním a koncepčním opatřením (vnitřní úsporná opatření, grantová aktivita atd.) se neustále potýká s podfinancováním, jež je důsledkem prováděné vědní politiky státu.
- Určila auditora k ověření účetní uzávěrky ÚČL za rok 2012.

II. Informace o změnách zřizovací listiny:

V průběhu roku 2012 nedošlo ke změnám zřizovací listiny.

III. Hodnocení hlavní činnosti:

Obsah:

Rámce činnosti ÚČL v roce 2012	7
Z nových velkých projektů:	
Komiksová studia a bibliografie české literární vědy 1945–1960	9
Nový Průvodce po světové literární teorii 20. století	11
Brněnská konference Neviditelný Nezval	11
Činnost výzkumných útvarů ÚČL v roce 2012	12
Knihy pracovníků ÚČL v roce 2012	16
Publikace vydané v ÚČL	19
Jubilejní ročník České literatury: veřejná soutěž na grafiku časopisu	20
Souhrnné údaje o publikační činnosti pracovníků ÚČL	21
ÚČL v mezinárodní komunikaci	21
ÚČL školám: Inovace olomoucké bohemistiky a 1. ročník Školy českého jazyka a literatury pro pedagogy	22
Pedagogická spolupráce ÚČL s vysokými školami	23
Služby ÚČL pro veřejnost	25
Popularizační činnost ÚČL	26
Účast pracovníků ÚČL na literárním životě	27
Hospodaření ÚČL v roce 2012	29

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i (dále jen ÚČL) je jediným neuniverzitním pracovištěm v České republice, které se věnuje základnímu výzkumu v oblasti literární vědy. Je garantem výzkumu národní identity v oblasti literatury a nejsilnější institucí svého vědního oboru – literárněvědné bohemistiky – ve světovém měřítku. Předmětem jeho výzkumů jsou historie i současnost české literatury v jejím jazykovém i teritoriálním vymezení, její vztahy s literaturami jiných jazyků či regionů a rovněž literární život v českých zemích od jeho počátků až po dnešek. Zabývá se přitom jak literaturou uměleckou, tak i populární či triviální. Kulturní dědictví země, specifická situace české literatury a literární vědy jsou reflektovány rovněž v bádání, překladatelské a editorské činnosti členů ústavu na poli teorie. Zde ústav nejčastěji překračuje hranice národní filologie směrem k obecným otázkám literatury a k problematice literatury srovnávací. Výzkum zasahuje i do oblasti teorie výtvarného umění, filozofie a kulturní antropologie. Pro literárněvědnou bohemistiku v národním i mezinárodním kontextu vytváří ústav organizační centrum a informační zázemí. Poskytuje studijní pobyty kolegům ze zahraničí, vydává ústřední oborové periodikum, provozuje veřejně přístupnou knihovnu. Zaměřuje se rovněž na informační služby pro odbornou, studentskou a občanskou veřejnost, poskytované prostřednictvím digitálních knihoven, bibliografických a slovníkových databází. Někteří pracovníci ústavu se účastní literárního života, nejčastěji jako kritici či recenzenti, nezřídka i vlastní uměleckou tvorbou. ÚČL má dvě pracoviště, pražské a brněnské, jejich badatelský program je společný a oddělení procházejí napříč těmito pracovišti. Členové obou pracovišť se zapojují do vysokoškolské výuky, přičemž ústav sám je školicím pracovištěm postgraduálního studia.

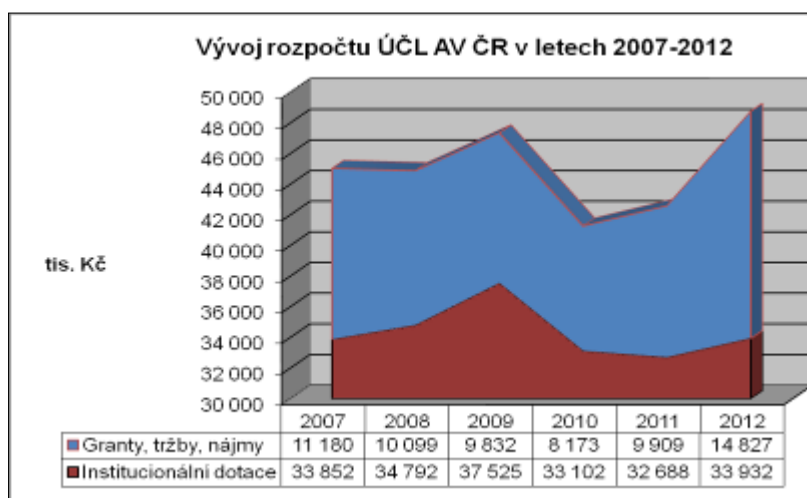
Rámce činnosti ÚČL v roce 2012

Ekonomické podmínky pro činnost ÚČL se v roce 2012 vyznačovaly dalším poklesem institucionální dotace o 90 tis. Kč, nicméně pro daný rok byl tento pokles více než kompenzován mimořádným zvýšením dotace na obnovu a reprodukci majetku, takže suma institucionálního financování absolutně vzrostla. V meziročním srovnání se již podruhé za sebou výrazně zvýšila grantová část rozpočtu, a to o 3 125 tis. Kč ve srovnání s rokem 2011. ÚČL rovněž uspěl v interní projektové soutěži AV ČR o Fellowship J. E. Purkyně, představující roční speciální dotaci 1 050 tis. Kč určenou na úhradu nákladů za zaměstnání vědeckého pracovníka ze zahraničí.

V soutěži o prostředky z tohoto programu uspěl komparativní projekt německého slavisty Dr. phil. Alexandera Kratochvila, jehož cílem je studium poetiky traumatu v současné české literatuře na pozadí literatur středovýchodní Evropy. Řešení projektu bylo zahájeno 1. 1.

2012, na konci prvního roku byl rozhodnutím Rady ÚČL zřízen postgraduální Tým pro studium traumatu a paměti v literatuře, jehož cílem je rozvoj paměťových studií v rámci literárněvědné bohemistiky. K témuž datu byl zřízen Versologický tým.

Podíl grantové části rozpočtu meziročně vzrostl na 25 % (se započítáním Fellowshipu J. E. Purkyně), respektive 27 % (bez započítání Fellowshipu J. E. Purkyně). Graf vývoje

Obr. 1 – Vývoj skladby rozpočtu ÚČL za 6 uplynulých let, zobrazeny hodnoty výchozích verzí rozpočtu bez zohlednění změn v průběhu roku, zdroj: ÚČL

skladby rozpočtu ÚČL za období od roku 2007–2012 ukazuje, že se ústavu dařilo nahradit klesající institucionální financování jednak financováním účelovým, jednak růstem výnosů z vlastních služeb.

Mezi humanitními a společenskovedními pracovišti AV ČR si ÚČL podržel přední postavení, pokud jde o výsledky kvantitativního hodnocení zavedeného Radou vlády pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI). V roce 2012 stejně jako v roce předchozím patřil ÚČL co do produktivity měřené počtem realizovaných výsledků i přidělených bodů mezi první dvě (podle počtu výsledků), respektive tři (podle počtu bodů po korekci) pracoviště v III. oblasti věd AV ČR.

Celkem bylo v roce 2012 řešeno v ÚČL 13 grantových projektů GA ČR, 1 grantový projekt MK ČR z programu NAKI, 1 projekt Evropských sociálních fondů (jako spolupracující organizace Univerzity Palackého v Olomouci) a 7 drobnějších grantů na přípravu publikací (MK ČR) nebo podporu mezinárodní spolupráce (Česko-německý fond budoucnosti). Zahájení velkého grantového projektu MK ČR na doplnění bibliografie *České literární vědy o období 1945–1960* vedlo ke zvýšení počtu přepočtených úvazků na 79,6. (Počet úvazků výzkumných pracovníků /35,53/ a postgraduálních studentů /21,85/ zůstal na úrovni předchozích let.) Zvýšení bylo personálně pokryto především zapojením postgraduálních studentů tak, aby při práci na projektu došlo zároveň k předání bibliografických dovedností nové vědecké generaci.

Název	Ohodnocené výsledky celkem	
	Počet	Body po korekci
Filosofický ústav AV ČR	619,812	13 502,390
Historický ústav AV ČR	349,515	9 325,308
Ústav pro českou literaturu AV ČR	359,775	9 069,578
Sociologický ústav AV ČR	310,568	6 285,203
Archeologický ústav AV ČR, Praha	281,207	6 108,630
Ústav pro soudobé dějiny AV ČR	175,654	5 328,804
Ústav dějin umění AV ČR	190,218	4 973,608
Národohospodářský ústav AV ČR	146,703	3 850,805
Etnologický ústav AV ČR	190,018	3 793,248
Ústav pro jazyk český AV ČR	224,814	3 786,118
Masarykův ústav a Archiv AV ČR	143,743	3 270,202
Ústav státu a práva AV ČR	163,175	2 915,932
Orientální ústav AV ČR	106,114	2 285,070
Psychologický ústav AV ČR	108,215	2 181,154
Slovanský ústav AV ČR	102,311	2 024,759
Archeologický ústav AV ČR, Brno	80,773	1 631,180

Obr. 2 – Ústavy III. VO AV ČR podle počtu korigovaných bodů za výsledky z roku 2012, pramen: RVVI

republice využívá i Národní knihovna ČR a jenž ústavům AV ČR poskytuje Knihovna AV ČR, v. v. i. Od poloviny roku 2012 probíhá v tomto novém prostředí excerpce běžné bibliografie i grantová excerpce období 1945–1960. Zároveň se v druhé polovině roku 2012 připravovala konverze katalogu knihovny (ze systému TinLib) a bibliografických databází (ze systému ISIS). Celý proces technologické přestavby je mimořádně náročný i v důsledku rozsahu a komplexnosti souborů vědeckých informací vznikajících v ÚČL a nutnosti jejich integrace do celostátních systémů, jaký představuje Souborný katalog ČR nebo Národní autority ČR. S ukončením procesu konverzí se počítá až v letech 2014–2015. Stranou integrace zůstane pouze *Retrospektivní bibliografie české literatury 1770–1945*, kde z důvodu rozsahu celého souboru dat není převod do relačního systému zatím možný, a některé drobnější informační zdroje.

Současně se zahájením tohoto projektu z programu NAKI přistoupilo Středisko literárněvědných informací ÚČL k zásadní změně v technologii zpracování a zpřístupnění všech svých informačních zdrojů. Ty byly až dosud shromažďovány a veřejnosti poskytovány v různých databázových prostředích, přičemž pro bibliografické databáze byl používán zastarávající systém ISIS, fungující na platformě MS-DOS. Jako cílové prostředí byl v prvních měsících roku 2012 vybrán

mezinárodně rozšířený systém Aleph, který v České

Předchozí velký projekt Střediska literárněvědných informací ÚČL, spočívající v digitalizaci zmíněné *Retrospektivní bibliografie* v celkovém rozsahu téměř 1,7 mil. záznamů, byl dokončen v průběhu léta 2012 a slavnostně představen veřejnosti 11. 12. 2012 při tiskové konferenci, odborném semináři a společenském setkání v rámci Dne s *Retrospektivní bibliografií české literatury 1775–1945*. V průběhu roku tak bylo zpracováno posledních chybějících přibližně 300 tis. kartotéčních lístků. Součástí oslav bylo rovněž zveřejnění softwarového systému, který byl vyvinut v rámci projektu digitalizace *Retrospektivní bibliografie*. ÚČL nabízí tento systém pod licencí GPLv3 jako open source k využití dalším paměťovým institucím, knihovnám či výzkumným organizacím, které dosud vlastní papírové kartotéky (viz [zde](#)). Jako první využil této možnosti Institut umění – Divadelní ústav, který v roce 2012 začal na bázi systému RETROBI s pomocí digitalizačního pracoviště ÚČL zpracovávat Divadelní bibliografii.

Z nových velkých projektů:

Komiksová studia a bibliografie české literární vědy 1945–1960

Obr. 3 – Pohled do expozice *Signály z neznáma* v pražském centru DOX, foto: ÚČL

V průběhu roku 2012 byl v ÚČL s podporou GA ČR dokončován tříletý grantový projekt *Komiks. Dějiny – teorie* (spolu s FF UP, hlavní řešitel Pavel Kořínek). Celkově čtyřčlenný badatelský tým se věnoval přípravám hlavních projektových výstupů: rozsáhlého zmapování československé komiksové historie 20. století a teoretického svazku, představujícího čtenářům základy tzv. „comics studies“. Rukopisy obou monografií – více než 600 stran čítajících *Dějiny československého komiksu 20. století* a teoretické příručky *O panelech a bublinách. Kapitoly z teorie komiksu* – byly s koncem roku předány k redakčnímu zpracování, vyjdou v nakladatelství Akropolis. Jako vedlejší, avšak dopad celého projektu zásadně rozšiřující výstup byla pak pod kurátorským vedením Pavla Kořínka (ÚČL AV ČR, v. v. i) a Tomáše Prokúpka (FF UP) připravena rozsáhlá výstava *Signály z neznáma. Český komiks 1922–2012* (hlavní organizátor Dům umění města Brna). Tematicky organizovaná

expozice, sestávající z více než 400 originálů, dobových tisků i velkoformátových reprodukcí, se s velkým

úspěchem u návštěvníků i odborné kritiky poprvé představila v Domě umění města Brna (26. 9. – 13. 1. 2013), následovalo uvedení v Praze v Centru současného umění DOX (8. 3. 2013 – 20. 5. 2013). U příležitosti výstavy byla v nakladatelství Arbor vitae publikována obsáhlá stejnojmenná kolektivní monografie, která jednotlivé tematické sekce výstavy dále interpretačně a argumentačně rozvíjí na 352 stranách s více než 250 reprodukcemi. Kniha

byla publikována paralelně v české a anglické jazykové mutaci a zahraničnímu čtenáři nabízí vůbec první monografické zpracování českých komiksových dějin. Jednotlivými studiiemi do svazku kromě jednoho z editorů Pavla Kořínka z ÚČL přispěli i Vít Schmarc a Michal Jareš.

Bohatý doprovodný program výstavy zahrnul i (grantovým týmem organizované) odborné komiksologické kolokvium, které se uskutečnilo 9. 10. 2012. S referáty zacílenými k nejrůznějším tématům z českých komiksových dějin zde ÚČL reprezentovali Lucie Peisertová, Pavel Kořínek, Michal Jareš a Vít Schmarc.

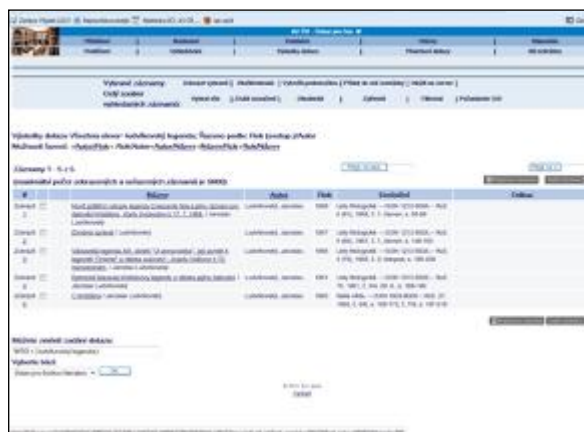
V návaznosti na dokončení projektu MŠMT na digitalizaci *Retrospektivní bibliografie české literatury 1770–1945* se Středisku

Obr. 4 – Křest monografie *Signály z neznáma: český komiks 1922–2012*, 21. 11. 2012, Dům umění města Brna. Na fotografii zleva: Rostislav Koryčánek (ředitel Domu umění), František Skála (kmoťr publikace), Pavel Kořínek, Tomáš Prokůpek, foto: ÚČL

literárněvědných informací podařilo získat rozsáhlý infrastrukturní grant z programu NAKI, jehož poskytovatelem je Ministerstvo kultury ČR. S jeho podporou vznikne v průběhu let 2012–2015 článková bibliografie české literatury pro období let 1945–1960, čímž bude zacelena mezera mezi *Retrospektivní bibliografií* a komplexem bibliografických databází *Česká literární věda*, pokrývajícím období od roku 1961 do současnosti. Výsledkem bude oborová článková bibliografie chronologicky pokrývající celé období bezmála 250 let vývoje novodobé české literatury a obsahující přes 2 mil. záznamů (1,7 mil. kartotéčních lístků z *Retrospektivní bibliografie* a cca 0,5 mil. databázových záznamů pro období po roce 1945), unikátní svým rozsahem i přístupem jak v republikovém, tak i středoevropském kontextu. Dlouhodobé zkušenosti bibliografů ÚČL i výsledky probíhajícího grantu se odrazí také v přípravě metodických materiálů ke zpracovávání takovéto bibliografie a k problematice šifer, které by měly být jedním z hlavních výstupů projektu.

První měsíce jeho řešení byly zaměřeny na zaškolení nových pracovníků a detailnější propracování postupu excerpčních prací, s nimiž se naostro začalo od července 2012. V první fázi jsme se zaměřili na excerpce odborných periodik a literárních časopisů, vycházejících především po roce 1953: do konce roku bylo pořízeno 9 753 záznamů, z toho 6 972 záznamů v Aleph a dalších 2 781 záznamů v předchozím systému ISIS (k 31. 12. byly mj. již kompletně zpracovány např. *Slovo a slovesnost*, *Listy filologické*, *Slezský sborník*, *Plamen* aj.). Excerpce by měla plynule pokračovat i v letech následujících. Pro nejbližší budoucnost je přitom v plánu započít s excerpce dobového denního tisku a v poslední fázi by mělo být zpracováno období závěru čtyřicátých let.

Obr. 5 – Ukázka internetového rozhraní pro práci s článkovou bibliografií *Česká literární věda* v Aleph repro: ÚČL

Nový Průvodce po světové literární teorii 20. století

V průběhu roku 2012 byla do tisku připravena rozsáhlá encyklopedie vědeckých koncepcí humanitních oborů (vedle literární teorie také filozofie, mediálních studií, kulturologie, genderových studií ad.), které v průběhu 20. století ovlivnily myšlení o literatuře a kultuře. První verzi tohoto ve své době inovativního projektu realizoval v osmdesátých letech Vladimír Macura; práce měla tehdy specifickou úlohu pramenící z uzavřenosti kulturního prostoru, kde byl přístup k vědě mocensky omezen – představovala i publikace velmi obtížně dostupné. Ve změněných podmínkách dynamické proměny humanitních oborů na její stálou potřebnost dlouhodobě upozorňovali především vysokoškolští učitelé. Nové, podstatně rozšířené a přepracované vydání připravila Alice Jedličková s týmem téměř 50 odborníků nejen z ÚČL, ale také z řady domácích vysokoškolských pracovišť, převážně specialistů, kteří se pojednáváním problémem ve své badatelské činnosti dlouhodobě zabývají.

Do výsledného celku 103 hesel byly doplněny jednak práce posledních let mapující aktuální metodologické trendy (např. P. Bourdieu, S. Greenblatt, L. Irigarayová aj.), jednak ve své době vlivná díla, která do prvního vydání zařazena nebyla (např. J. Derrida, M. McLuhan, E. Said, H. White). Výchozí heslář projektu zůstal namnoze zachován, vyřazena byla hesla zastupující tehdejší „východní blok“ (M. B. Chrapčenko, D. F. Markov, M. Naumann či T. Pavlov). Původní hesla byla soustavně aktualizována věcně i z hlediska současné recepce a hodnocení díla. Záměrem publikace je poskytnout orientaci v nejrůznějších metodologiích studentům i badatelům nejen všech filologických, ale také dalších humanitních a sociálních disciplín (teorie kultury, mediální studia, teorie výtvarného umění, historie, genderová studia ad.), v jejichž kontextu se novější literární teoretické koncepce stávají často zásadní inspirací pro posuny oborového paradigmatu.

Brněnská konference Neviditelný Nezval

Ve spolupráci s Ústavem české literatury a knihovnictví FF MU v Brně a Moravskou zemskou knihovnou v Brně uspořádal ÚČL 20.–22. června 2012 velkou mezinárodní literárněvědnou konferenci o Vítězslavu Nezvalovi – básníkovi, který v posledních desetiletích ustoupil do stínu (od poslední konference o něm uplynulo čtvrtstoletí, od vydání poslední nezvalovské monografie třicet let).

Třídenní konferenční jednání nabídlo bohatý program, v jehož rámci bylo básníkově dílo nahlíženo z mnoha nejrůznějších hledisek. Mezi ty nejvýznamnější patřily: textologické, poetologické, versologické, naratologické či historiografické. Záměrem organizátorů (Markéty Kořené, F. A. Podhajského a Jakuba Říhy) bylo podat aktuální interpretace nejen Nezvalových básnických děl, ale také jeho prózy a dramata, včetně jejich zahraniční recepce. Výsledky konference spolu s dalšími aktuálními výtěžky výzkumu týkajícího se života V. Nezvala a interpretace jeho díla z hledisek 21. století by měla v příštích letech představit plánovaná kolektivní monografie – *Neviditelný Nezval*.

Konference organizované nebo spoluorganizované ÚČL v roce 2012	
Název akce	Čas a místo
Umění a kultury střední Evropy: Fenomén moderny ve středoevropských souvislostech	Olomouc, 27.–28. 3.
Studentská literárněvědná konference: Literatura jako SDÍLENÍ zkušenosti	Praha, 25.–26. 4.
„...a žili šťastně až... Lúboštný román, jeho podoby a adaptácie	Bratislava, 24.–25. 5.
Neviditelný Nezval	Brno, 20.–22. 6.
IV. Mezinárodní workshop Pražského centra židovských studií. Zobrazení šoa v literatuře, divadle a filmu ve střední Evropě: v 70. a 80. letech 20. století	Praha, 21.–22. 6.
IV. textologické kolokvium. Edice korespondence: průniky, shody a rozdíly textologického a archeografického přístupu	Praha, 20. 9.
V. textologické kolokvium. Umělecké dílo a jeho elektronická edice: film / hudba / divadlo / literatura	Praha, 3. 12.

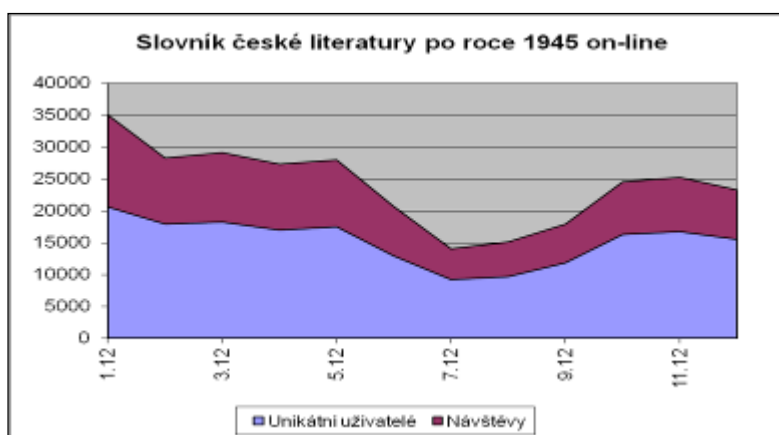
Činnost výzkumných útvarů ÚČL v roce 2012

Oddělení pro výzkum starší literatury se zabývá výzkumem středověké a raně novověké literatury z českých zemí. S ohledem na proměňující se jazykovou a kulturní stratifikaci české a moravské společnosti se věnuje literatuře psané v českém a německém jazyce a písemnictví latinskému a židovskému. Při příležitosti dokončení edice *Kroniky české Václava Hájka z Libočan* (Jan Linka), která byla před koncem roku 2012 odevzdána do nakladatelství, zahájilo oddělení přípravu konference *Na okraj Kroniky české*, která se uskuteční na podzim 2013 při příležitosti 460. výročí Hájkova úmrtí. Vedle tohoto společného projektu se jednotliví pracovníci oddělení soustředili na individuální badatelská témata: Jan Kvapil, germanista a barokolog, se podílel na přípravě kolektivní edice meditativní příručky *Hodinky zlaté Bohmila* (1709) jezuita Daniela Ignáce Nitsche. Přispěl do monografie věnující se jezuitovi Antonínu Koniášovi (*Krátké věčného spasení upamatování*, vydáno 2013); jako odborný redaktor se na přípravě knihy o Koniáši podílel Daniel Soukup, jazykovou redakci zajistil Jan Linka. Neolatinistka Magdaléna Jacková v rámci prvního roku svého projektu *Jezuitské školské hry z českých zemí určené gramatikálním třídám* (s podporou GA ČR) publikovala dvě studie, zúčastnila se konference věnované Františku Xaverskému v Olomouci a badatelských pobytů ve Vratislavi, Berlíně a Vídni. V roce 2012 připravovala edici a překlad pěti latinských jezuitských her z první poloviny 18. století. Mediivistickým tématům se věnovala Vendula Zajíčková-Rejzlová, která srovnávala staročeský *Život Krista Pána* s jeho latinskou předlohou *Meditationes Vitae Christi*. Daniel Soukup, který na sklonku roku 2012 převzal funkci vedoucího oddělení, dokončoval disertační práci na téma *Protižidovské násilí v profanačních legendách českého středověku*. K tématu publikoval v průběhu roku jednu studii, k vydání připravil antologii *Židé ve starší české literatuře. Výbor beletrizovaných pramenů* (vyšla 2013) a zúčastnil se tří mezinárodních konferencí a workshopů. – Kromě těchto badatelských aktivit organizuje staročeské oddělení pravidelný cyklus přednášek pro veřejnost, tzv. *Staročeský dýchánek*. Program koordinuje Jan Kvapil.

Oddělení pro výzkum literatury 19. století dokončovalo v roce 2012 knihu studií *Rukopisy královédvorský a zelenohorský a česká věda I (1818–1885)*, jejíž součástí bude také antologie vykládaných textů. Jde o součást projektu studia recepce *Rukopisů* a jejich funkce při formování novodobé české kultury v 19. století, rozvrženého na léta 2011–2015. V souvislosti s prací na knize vznikly další články a konferenční vystoupení členů oddělení, které recepci *Rukopisů* v české kultuře a literatuře 19. století analyzovaly v širším, nadnárodním rámci dobového historicismu. Oddělení se zapojilo do příprav tradičního plzeňského symposia k problematice 19. století na téma *Historické fikce a mystifikace*, které se uskutečnilo roku 2013 (Kateřina Piorecká, Martin Hrdina). Někteří členové oddělení se podíleli na monografii *České literární romantično* editované Daliborem Turečkem (Martin Hrdina, Iva Krejčová) a na mezinárodním projektu *Diskurzivita literatury 19. století v česko-slovenském kontextu* (veden Daliborem Turečkem a Petrem Zajacem), který na monografii navazuje a charakterizuje nadnárodně a interdisciplinárně českou literaturu 19. století z perspektivy hlavních uměleckých směrů a jejich příznaků procházejících celým obdobím (ve spolupráci Dalibora Dobiáše s Michaellem Wögerbauerem roku 2012 vznikla prolegomena ke studiu českého literárního klasicismu; členové oddělení vystoupili na mezinárodní konferenci; Martin Hrdina v svém souběžném grantu *Pojmosloví českého literárního realismu* (2012–2014) připravil antologii klíčových textů českého realismu a případové studie). Kromě těchto kolektivních projektů se členové oddělení věnovali individuálním badatelským zájmům a ediční činnosti. Z těchto publikací je třeba zmínit knižní vydání doplněné verze disertační práce Václava Petrboha o česko-latinsko-německých souřadnicích české literatury 17.–19. století (*Stýkání, nebo potýkání?*). Tých badatel pokračoval v práci na komentované edici díla A. V. Krause týkající se počátků české germanobohemistiky a doprovodné studii. Edice primární a sekundární literatury se studii vydali i Kateřina Piorecká (*O českou literaturu*

naukovou) a Dalibor Dobiáš (*Mojmír Otruba. Hledání národní literatury*). Michal Charypar a Lenka Kusáková dokončili edici románu Karla Sabiny *Král Ferdinand V. Dobrotivý a jeho doba*. Členové oddělení vystoupili na mezinárodních konferencích, mj. *Romantiker in Prag 1800–1820*.

Oddělení pro výzkum literatury 20. století publikovalo v roce 2012 příručku *Přehledné dějiny české literatury 1945–1989* (Pavel Janoušek a kol.), která vychází z předchozího čtyřsvazkového kompendia literatury období socialismu, je ovšem určena nikoli odborníkům, ale studentům a širší veřejnosti. Vykresluje proměny české literatury v druhé polovině 20. století, v desetiletích, kdy její osudy výrazně spoluurčovaly komunistická utopie, pragmatická snaha režimu mocensky ovládnout všechny roviny veřejného a soukromého bytí, ale i rozmanité způsoby občanské a umělecké rezistence vůči tomuto ideologickému a mocenskému nátlaku. Přehledným způsobem prezentuje základní informace o dobovém literárním životě a o proměnách literární tvorby ve třech základních druzích (v poezii, próze a dramatu) a ve třech komunikačních okruzích, vynucených kulturní politikou státu – v literatuře vydávané v oficiálních nakladatelstvích, samizdatu a exilu. Z individuálních prací členů oddělení pak byla vydána teoretická knižní studie Pavla Janouška *Černá kočka aneb Subjekt znalce v myšlení o literatuře a jeho komunikační strategie*, jejímž cílem bylo postihnout pravidla platící v agonálním prostoru, do něhož literární znalci svými promluvami a texty jako subjekty vstupují a v jehož rámci jsou vzájemně poměřováni, posuzováni a hodnoceni. Společná práce členů oddělení se soustředila na pokračování kolektivní práce na grantovém projektu *Česká literatura první dekády 21. století v interpretacích* (GA ČR), který navazuje na starší svazek *V souřadnicích volnosti* (Academia 2008) a prostřednictvím série hesel i přehledových statí bude prezentovat nově vznikající českou literární produkci let 2001–2010. Jednotliví členové oddělení se pak soustředili i na práci na vlastních grantových úkolech: Pavel Janoušek psal monografii významného českého literárního vědce a sémiotika Vladimíra Macury, Karel Piorecký knižní studii o vztahu literatury a nových médií. Jiří Zizler uzavřel svou práci na monografii Ivana Diviše. Významnou roli při formování oddělení sehrálo také to, že třem členům oddělení – Aleně Fialové, Aleši Merenusovi a Vítu Schmarcovi – se podařilo úspěšně obhájit disertační práce věnované normalizační próze, problematice divadelní dramaturgie a poezie padesátých let.

Obr. 6 – Vývoj návštěvnosti Slovníku v roce 2012: celkový počet návštěv za uvedený rok činil 288 597, zdroj: ÚČL

oddělení je spojena s trvale se rozvíjejícím *Slovníkem české literatury po roce 1945 on-line*, v současné době zejména s projektem *Instituce českého literárního života po roce 1945* (GA ČR), jehož řešení bude ukončeno v roce 2013. Jeho předmětem jsou rozsáhlá a na základě pramenného studia zpracovaná hesla českých literárních nakladatelství a samizdatových i exilových edic. Během uplynulého roku oddělení zahájilo časově i materiálově náročnou práci na heslech tzv. velkých nakladatelství, která v letech 1949–1989 vydávala beletrii. Z této skupiny byla zveřejněna rozsáhlá (cca 50 normostran) hesla Melantrich, Vyšehrad a Orbis, autorsky byla dokončena hesla Mladá fronta a Lidové nakladatelství. Pokračovala práce na heslech tzv. středních (zveřejněna mj. Artia, Panorama a Naše vojsko) a malých

Oddělení lexikografie:

Hlavní vědecká činnost

nakladatelství (zveřejněna Osvěta, Západočeské nakladatelství, Krajské nakladatelství Liberec a Krajské nakladatelství Karlovy Vary) i na samizdatových edicích (zveřejněna Mozková mrtvice, Česká expedice, Prameny, Krtek a datel, Jazzová sekce). Souběžně s tímto projektem pracovalo oddělení na kontinuálních revizích a aktualizacích již cca 1200 hesel spisovatelů a literárních periodik. Vedle toho se pracovníci oddělení individuálně věnovali ediční činnosti, publikovali odborné studie a zejména se soustředili na dokončení doktorského studia (týká se čtyř ze sedmi členů oddělení). Michal Příběh v roce 2012 vydal knižní biografii exilových nakladatelů Antonína Vlacha a Roberta Vlacha, Veronika Košnarová odevzdala do tisku monografii věnovanou exilovému prozaikovi a esejistovi Janu M. Kolárovi.

V **Oddělení teorie** byla v roce 2012 dokončena redakce *Průvodce po světové literární teorii 20. století* (red. Alice Jedličková, spolupráce Stanislava Fedrová). Pokračovala práce na stěžejním kolektivním grantovém projektu oddělení *Slovníku literárněvědného strukturalismu* a rovněž na *Úvodu do teorie vyprávění* (vedoucí obou projektů Ondřej Sládek). Kromě toho pracovali členové oddělení na individuálních výzkumných úkolech, vesměs s podporou GA ČR: *Poetika deskripce* (Alice Jedličková, Stanislava Fedrová), *Dějiny a teorie českého verše 19. století* (Robert Ibrahim, Petr Plecháč), *Jan Mukařovský. Život, dílo, ohlas* (Ondřej Sládek) a *Pražská škola v korespondenci II.* (Marie Havránková ve spolupráci s externími specialisty). V rámci těchto projektů členové oddělení publikovali řadu odborných studií, některé z nich i v prestižních zahraničních periodikách (např. *SemiotiX*, *Modern Turkish Literature*). Oddělení se zároveň některými svými členy zapojilo do práce na *Slovníku české literatury po roce 1945 on-line*, do psaní interpretací děl současné literatury pro projekt *Česká literatura první dekády 21. století v interpretacích* aj. V neposlední řadě oddělení formou přednášek a konferencí spolupracovalo se zahraničními partnery a institucemi (zvl. Le Centre de recherches sur les arts et le langage, CRAL-EHESS-CNRS, Paříž; The Interdisciplinary Center for Narratology, Hamburk; Linnaeus Universitet, Växjö; Department of Turkish Education, Ege University, Turkey; Institut für Slavistik, Universität Leipzig atd.). U příležitosti oslav 90. narozenin světově uznávaného lingvisty a literárního teoretika prof. Lubomíra Doležela Oddělení teorie zorganizovalo 1. 10. 2012 v prostorách ÚČL v Praze slavnostní setkání, na kterém byla jubilatovi předána tematicky koncipovaná kolektivní kniha *Heterologica. Poetika, lingvistika a fikční světy*, edičně připravená Bohumilem Fořtem. Společným tématem čtrnácti studií z pera předních českých a zahraničních badatelů je vědecké dílo Lubomíra Doležela.

Významnou složku práce **Oddělení edičního a textologického** tvořila příprava titulů projektu *Kritická hybridní edice* (edice F. Gellnera, K. Hlaváčka, P. Bezruč). Pracovníci oddělení se dále v dílčích studiích, konferenčních referátech a edicích věnovali textologicko-ediční problematice děl vybraných autorů (F. Gellner, P. Bezruč, J. Kolář, J. Seifert). Výzkum historie disciplíny podobně jako systematické sledování teoretických otázek oboru se projevil v publikacích vydaných v roce 2012 v edici *Varianty* (např. G. T. Tanselle: *Principy textové kritiky*), které přináší původní i přeložené práce k vědeckému vydání textů. Rozvíjena byla elektronická Edice E, v níž bylo ve formátu PDF zveřejněno více než deset titulů. Paralelně s tituly publikovanými v Edici E byly na půdě našeho pracoviště vydány vůbec první dvě elektronické knihy: reedice románu Vladislava Vančury Markéta Lazarová a druhé, upravené vydání sborníku *K historii Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.* (1. knižní vydání v roce 2007 pod titulem *Ústav pro*

Obr. 7 – Kresba Františka Gellnera na obálce sborníku LA č. 44, zdroj: ÚČL

českou literaturu AV ČR, v. v. i.). Specializovaným otázkám textologie a ediční praxe věnovali členové oddělení dvě textologická kolokvia. Příspěvky z III. textologického kolokvia na téma *Texty a varianty*, uspořádaného v předchozím roce, byly publikovány ve sborníku *Literární archiv* č. 44 (2012). Sborník byl připraven s podstatným koncepčním i autorským vkladem pracovníků ÚČL. Vedle členů Oddělení edičního a textologického se na jeho přípravách podílel také Michael Wögerbauer z Oddělení pro výzkum literární kultury. Jako člen redakční rady sborníku navrhl téma *Autor a jeho archiv* a kromě editorialem sám do svazku přispěl také studií o zápiscích pražského estetika Augusta Gottlieba Meißnera.

Hlavním publikovaným výstupem z činnosti **Oddělení pro výzkum literární kultury** se v roce 2012 stala monografie Lenky Kusákové *Literární kultura a českojazyčný periodický tisk (1830–1850)*. První knižní výstup z končícího projektu *Komiks. Dějiny – teorie* (GA ČR), jehož nositelkou byla vedle ÚČL také Filozofická fakulta Palackého univerzity, představovala kniha studií *Signály z neznáma*, vydaná v české a anglické verzi při příležitosti stejnojmenné výstavy v brněnském Domě umění. Jako spolueditor a jeden z kurátorů se na publikaci podílel Pavel Kořínek, kniha přinesla studie dalších pracovníků ÚČL. Zároveň byly v průběhu roku 2012 dokončovány hlavní výstupy z projektu, představované rozsáhlým rukopisem dějin českého a slovenského komiksu a doprovodnou knihou teoretickou. Většina členů oddělení se dále podílela na projektu výzkumu literární cenzury. Tým v průběhu roku 2012 dokončil a odevzdal do tisku antologii teoretických textů o literární cenzuře, která představuje první z hlavních výstupů projektu *Literární cenzura v obrysech (Nebezpečná literatura? Antologie z myšlení o cenzuře)*, eds. Tomáš Pavlíček, Petr Píša, Michael Wögerbauer). Dále pokračoval v práci na kolektivní monografii o dějinách literární cenzury v českých zemích od 18. do 21. století. Bádání Jiřího Trávníčka o současném čtení v Česku a o českých čtenářích, které v minulých letech opakovaně budilo velký ohlas medií, pokračovalo v roce 2012 s důrazem zejména na kvalitativní průzkum, tj. tzv. čtenářské biografie. Nahrány a přepsány byly rozhovory se třiceti anonymními „narátory“ z celé ČR, takže v současné chvíli čítá soubor 85 čtenářských biografii (spolupracovala Ivona Turinská). Před dokončením byl na sklonku roku svazek čtenářských biografii literárních odborníků, chystaný k vydání na rok 2013.

Středisko literárněvědných informací v roce 2012 řešilo vedle běžného provozu několik zásadních úkolů. Zprvce byl dokončen projekt digitalizace lístkové kartotéky *Retrospektivní bibliografie české literatury 1775–1945*. Bezmála 1,7 mil. kartotéčních lístků bylo zpřístupněno v unikátní softwarové aplikaci RETROBI, která kromě vlastního prohlížečského modulu obsahuje řadu nadstavbových funkcí, zejména fulltextové vyhledávání v OCR prepisech, uživatelské přepisy či pokročilé administrátorské rozhraní. Projekt byl v průběhu roku prezentován na několika odborných konferencích, mj. též v rámci *Týdne vědy a techniky*, a u příležitosti jeho dokončení byl v ÚČL uspořádán slavnostní *Den s Retrospektivní bibliografií*, který zaznamenala i některá celostátní média. Od března tohoto roku bylo zároveň zahájeno řešení projektu *Bibliografie české literatury 1945–1960* z programu NAKI vypsáno Ministerstvem kultury. Do konce roku 2012 bylo v jeho rámci vyxcerptováno bezmála 10 000 záznamů z tohoto neuralgického období českých dějin. Zároveň byly zahájeny i práce na přípravě metodické příručky pro zpracování oborové článkové bibliografie i zpracování šifer. Článek bibliografické databáze ÚČL jsou od 1. 8. 2012 kompletně pořizovány na nové softwarové platformě ALEPH v mezinárodním výměnném formátu MARC21 a byly také zahájeny praktické kroky ke konverzi ústavní zdrojů na modernější datovou strukturu, umožňující jejich zapojení do národních a nadnárodních kooperačních sítí. Byl tak opuštěn přes dvacet let používaný systém ISIS, do něhož bylo za tuto dobu pořizeno 42 2963 záznamů, z toho 12 7061 do databáze B97 pro současnou článkovou produkci. Aktuálně byly revidovány jednotlivé rejstříky katalogu knihovny ÚČL v systému TinLib tak, aby databáze byla v jarních měsících 2013 připravena ke konverzi do systému Aleph. Ve stávajícím systému TinLib bylo zkatalogizováno přes 80 tis. položek, přičemž v letošním roce byla zahájena rekatalogizace fondu někdejšího Kabinetu pro studium českého divadla. V průběhu roku 2012 postoupila i revize dat v databázi České literární osobnosti: k 30. 11. 2012 bylo zpracováno 37 935 osob, z toho 31 416 prošlo revizí.

Knihy pracovníků ÚČL v roce 2012

Pracovníci ÚČL vydali v roce 2012 devět knižních publikací – pět individuálních a tři kolektivní monografie a jedno dílo encyklopedické. Při knižním vydávání svých odborných výstupů rozvíjel ÚČL již dříve ověřenou spolupráci s nakladatelstvími Academia a Host.

Prací členů ústavu vznikly také náročné vědecké edice literárních pramenů: Petr Hruška připravil k vydání třetí svazek sebraného díla Jana Balabána *Publicistika a hry*, Jiří Flaišman edičně připravil pátý svazek *Díla Jaroslava Seiferta*, kompletní vydání divadelních a rozhlasových her Karola Sidona k vydání připravila Lenka Jungmannová. K historické sebereflexi oboru literární vědy i k posílení jeho vazeb k aktuálnímu vědeckému dění ve světě přispěly vědecky připravené a původními studii doprovázené antologie *O českou literaturu naukovou. Diskuse o úloze a organizaci českých humanitních věd v letech 1885–1900* (ed. Kateřina Piorecká) a *Nebezpečná literatura? Antologie z myšlení o literární cenzuře* (eds. Tomáš Pavlíček, Petr Píša, Michael Wögerbauer).

V neposlední řadě se pracovníci ÚČL podíleli na ediční přípravě sborníků *Bude, ako nebolo. Podoby utopického žánru* (Michal Jareš) a *Knihy, filmový pás, internet. 10. ročník studentské (intermediální) konference* (Alice Jedličková).

Lenka Kusáková: Literární kultura a českojazyčný periodický tisk (1830–1850) (Praha, Academia, 2012, 567 s.)

Monografie je výsledkem dlouholetého studia problematiky české literatury v časopisech doby národního obrození. Představuje českojazyčný periodický tisk z let 1830–1850 jako v dané době nejvýznamnější prostor pro publikování a recepci krásné literatury. Za pomoci korespondence, vzpomínek a dobové publicistiky rekonstruuje podmínky, za nichž časopisy vycházely (rakouská cenzura, nakladatelé českojazyčných časopisů, autorské honoráře, vliv národní ideologie), a podobu komunikace uvnitř časopisů (redaktor–autor–čtenář). Druhá polovina knihy se zabývá formálními a obsahovými faktory časopiseckého prostředí, které determinovaly publikovanou poezii a krásnou prózu, a podává její charakteristiku. Součástí monografie je obsáhlá faktografická příloha.

Pavel Janoušek: Černá kočka aneb Subjekt znalce v myšlení o literatuře a jeho komunikační strategie (Praha, Academia, 2012, 279 s.)

Autor v knižní studii vychází z předpokladu, že myšlení o literatuře spoluformuje nadosobní paměť určitého kolektivu (tradičně národa, ale stále více i samotné vědecké komunity) a současně je také prostorem pro individuální tvořivost znalců. Literární historiky, teoretiky, kritiky či učitele interpretuje jako aktivní účastníky řečových her, kteří musí své názory a koncepty formulovat a prosazovat v kooperaci a konkurenci s ostatními, což je také nutí volit jisté role a strategie. A protože si je vědom i toho, že pravidla hry jsou v čase proměnná, zachycuje rovněž posuny v myšlení o literatuře od pozitivistického důrazu na fakta přes víru, že klíčem k poznání je volba správné metody, tedy obecně aplikovatelného postupu, až po současnou konceptuální literární vědu, která hodnotově preferuje demonstrace novosti, kreativity a neopakovatelné jedinečnosti.

Příbáň Michal: Jedno jméno, dva osudy (Praha, SVU a ÚČL, 2012, 124 s.)

Kniha Michala Příbáňe je výsledkem autorova pátrání po životních příbězích dvou výrazných osobností našeho poúnorového exilu. Vydavatel a redaktor Antonín Vlach i jeho jmenovec, básník a nakladatel Robert Vlach, v padesátých letech zásadně ovlivnili exilový literární život: vydávali časopis, knižní edici a založili reprezentativní zastřešující organizaci. Tím se po zásluze zapsali do dějin české literatury, ovšem jak ukazují nové archivní nálezy, neméně zajímavé jsou jejich dobrodružné životní osudy, poznamenané dvojí totalitou a plné někdy až románových paradoxů.

Václav Petrbok: Stýkání, nebo potýkání? Z dějin česko-německo-rakouských literárních vztahů od Bílé hory do napoleonských válek (Praha, Triáda, 2012, 262 s.)

Kniha Václava Petrboka se po úvodní přehledové komparaci pokouší ve čtyřech sondách demonstrovat některé kontakty a souvislosti mezi českou, německou a německorakouskou slovesností v období datovaném zhruba mezi bitvou na Bílé hoře a napoleonskými válkami. Předložené sondy usilují o analýzu několika reprezentativních literárních typů a také jiného, primárně neslovesného projevu duchovní kultury, kterým je institucionalizovaná univerzitní výuka češtiny.

Daniel Řehák-Samek: Česko-irské kulturní styky v druhé polovině 20. století (Praha, Centre for Irish Studies, Charles University, 2012, 64 s.)

Studie pojednává o česko-irských kulturních stycích po únoru 1948 až do současnosti. Zabývá se recepcí irské kultury a překládáním irské literatury do češtiny v Československu a také osudem českých exulantů v Dublinu v padesátých a šedesátých, sedmdesátých a osmdesátých letech. Dále mapuje vývoj situace po převratu v listopadu 1989, ustavení irských studií na Karlově univerzitě a navazování nových kontaktů až do konce devadesátých let.

Ondřej Sládek (ed.): Performance / performativita (Praha, ÚČL 2010, 202 s.)

Kniha byla psána s cílem seznámit čtenáře s hlavními názory na to, co je performance a performativita a jaké teoretické a metodologické koncepce s nimi byly v minulosti spojovány, současně ovšem také nastítnit stav a směřování našeho aktuálního literárněteoretického diskurzu o této problematice. Některé kapitoly mají proto podobu syntetických výkladů, jiné mají naopak charakter sond věnovaných konkrétním problémům. Jakkoli by se mohlo zdát, že okruh témat jednotlivých kapitol knihy je relativně široký, sjednocuje je společný požadavek: kritická analýza užití pojmů performance a performativity v kontextu literární vědy.

Pavel Janoušek a kol.: Přehledné dějiny české literatury 1945–1989 (Praha, Academia, 2012, 488 s.)

Příručka vykresluje proměny české literatury v druhé polovině 20. století, v desetiletích, kdy její osudy výrazně spoluurčovaly komunistická utopie, pragmatická snaha režimu mocensky ovládnout všechny roviny veřejného a soukromého bytí, ale i rozmanité způsoby občanské a umělecké rezistence vůči tomuto ideologickému a mocenskému nátlaku. Přehledným způsobem

prezentuje základní informace o dobovém literárním životě a o proměnách literární tvorby ve třech základních druzích (v poezii, próze a dramatu) a ve třech komunikačních okruzích, vynucených kulturní politikou státu, tedy o umělecké literatuře vydávané v oficiálních nakladatelstvích, v samizdatu a exilu. Textově příručka vychází z předchozího – čtyřsvazkového – kompendia autorského týmu. Na rozdíl od něho však není věnována odborníkům, ale svým rozsahem a výběrem základních údajů má aspiraci oslovit studenty i širší veřejnost zajímající se o problematiku české literatury daného období.

Vladimír Macura, Alice Jedličková (eds.): Průvodce po světové literární teorii 20. století (Brno, Host, 2012, 840 s.)

Rozšířené a přepracované vydání encyklopedické příručky, kterou v osmdesátých letech inicioval Vladimír Macura. Jejím záměrem je představit vědecké koncepcce, jež zásadně ovlivnily myšlení o literatuře ve 20. století. Vybrána byla jak díla kanonická, ale stále diskutovaná a aktualizovaná, tak podnětné práce z posledních let, a to nejen z literární vědy, ale i lingvistiky, filozofie, mediálních studií či psychologie. Publikace usiluje – v souladu s titulem – být průvodcem studentům i ostatním zástupcům nejen filologických, ale také dalších humanitních a sociálních disciplín, jako jsou teorie kultury, mediální studia, teorie výtvarného umění, historie, genderová studia ad.

Pavel Kořínek, Tomáš Prokůpek (eds.): Signály z neznáma. Český komiks 1922–2012 (Řevnice, Arbor vitae, 2012, 350 s.)

Rozsáhlá kolektivní monografie, doprovazená bohatým ilustračním materiálem vyšla v návaznosti na stejnojmennou výstavu vyšla bohatým ilustračním materiálem doprovazená rozsáhlá kolektivní monografie *Signály z neznáma. Český komiks 1922–2012*. Publikace je oproštěna od čistě chronologického, dějinného popisu, což autorům jednotlivých statí umožnilo zaměřit se na motivické, personální i mediální souvislosti českého komiksu. Ve dvanácti kapitolách se tak postupně dostává pozornosti lokálně i globálně příznakovým žánrům (např. „veselá zvířátka“ coby zásadní tematicko-motivický koncept komiksu pro děti, „klubácký komiks“ jako svého druhu původní český komiksový žánr), mediálním přesahům (komiks a film, komiks a výtvarné umění) i výrazným nebo pozapomenutým autorským (Kája Saudek) či kolektivním exkurzům (karikaturisté skupiny Polylegran). Detailní pozornost je věnována vztahům komiksu a ideologie a mapováno je rovněž využívání komiksové formy v domácí reklamě. Autory jednotlivých kapitol jsou kromě kurátorů/editorů i další komiksologové a odborníci z příbuzných oborů (dějiny umění, filmová věda, literární věda). Kniha vyšla rovněž v anglické verzi.

Kateřina Piorecká: O českou literaturu naukovou. Diskuse o úloze a organizaci českých humanitních věd v letech 1885–1900 (Praha, Academia, 2012, 217 s.)

Antologie doplněná rozsáhlou studií zpřístupňuje základní texty, které na konci 19. století napomohly formovat české humanitní vědy. Jako nejdůležitější se jevílo zajistit jim institucionální podmínky, otázky teoretické a metodologické nebyly na prvním místě, byť v některých textech byly alespoň implicitně přítomny. Tento svazek zahajuje ediční řadu *Prameny k dějinám českého literárního dějepisectví*, v níž budou publikovány i další výstupy projektu *Myšlení o literatuře. Příspěvky k dějinám literárního dějepisectví, kritiky a polemiky v Čechách*.

Bohumil Fořt (ed.): Heterologica. Poetika, lingvistika a fikční světy (Praha, ÚČL, 2012, 336 s.)

Kolektivní monografie *Heterologica* vyšla u příležitosti významného životního jubilea Lubomíra Doležela (1922), jednoho z nejnáměnnějších českých lingvistů a literárních teoretiků. Kniha *Heterologica* dokládá význam jeho díla souborem čtrnácti studií domácích a zahraničních badatelů. V první části knihy jsou přítomny příspěvky týkající se Doleželova lingvistického a poetologického zkoumání, druhá část se soustřeďuje na problematiku teorie fikčních světů. Cílem autorů těchto prací bylo poukázat na vliv a přínos Doleželova díla v oblastech jejich vlastního odborného zájmu: v rámci lingvistiky, logiky, teorie literatury, naratologie, ale také filmových a divadelních studií.

Tomáš Pavlíček, Petr Píša, Michael Wögerbauer (eds.): Nebezpečná literatura? Antologie z myšlení o literární cenzuře (Brno, Host, 2012, 548 s.)

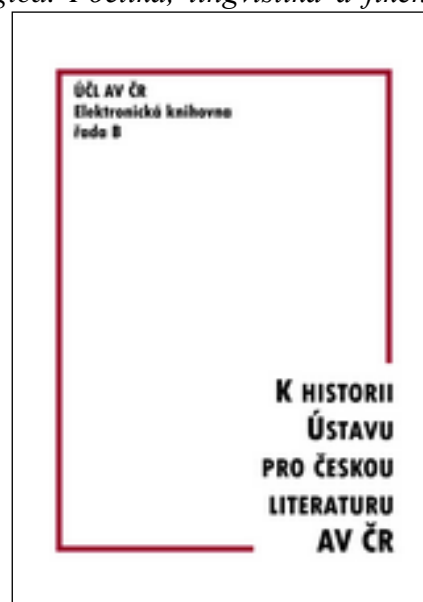

Kniha přináší výběr z teoretických a historických studií k tématu literární cenzury, které od osmdesátých let podstatně ovlivnilo mezinárodní diskusi o tomto interdisciplinárním fenoménu. Cílem svazku je zachytit podstatnou proměnu, již zkoumání cenzury v prostředí humanitních a sociálních věd v posledních desetiletích prošlo, a poukázat na možnosti využití nových přístupů (nejen) v oblasti literární historiografie. Vybrané texty pocházejí z různých jazykových oblastí a vědeckých kultur (anglická, francouzská, německá, polská, ruská). Závěrečný bibliografický doslov podává přehled domácího, převážně historického bádání o cenzuře literatury a tisku od konce 18. století do současnosti.

Publikace vydané v ÚČL

ÚČL působil v roce 2012 také jako vydavatel neperiodických a periodických publikací a digitálních informačních zdrojů. Z knižních řad vydávaných v ÚČL se rozrostla textologicky zaměřená edice Varianty, v níž vyšel překlad knihy G. Thomas Tanselleho *Principy textové kritiky*. U příležitosti významného životního jubilea světoznámého literárního teoretika Lubomíra Doležela vydal ÚČL kolektivní práci *Heterologica. Poetika, lingvistika a fikční světy* (ed. Bohumil Fořt), která přinesla příspěvky mapující vliv a dosah Doleželovy vědecké práce. ÚČL se rovněž podílel na vydání knihy Michala Přibáně *Jedno jméno, dva osudy*, která vyšla v koedici se Společností pro vědu a umění. Elektronicky vyšel sborník z 10. ročníku studentské literárněvědné konference *Kniha, filmový pás, internet* (ed. Alice Jedličková).

Významně se také rozrostla elektronická Edice E. Při příležitosti sedmdesátého výročí úmrtí Vladislava Vančury přinesla souborné dílo tohoto významného autora v elektronické podobě. Ve formátu EPUB a PDF byl v Edici E zpřístupněn román *Markéta Lazarová* a současně ve formátu PDF digitální podoba obou projektů Vančurových Spisů, jež v minulosti vznikaly na půdě ÚČL. Tyto soubory byly doplněny výběrem z Vančurovy publicistiky *Řád nové tvorby*. Čtenáři tak zdarma dostali k dispozici v elektronické podobě celek 24 svazků dosud knižně kriticky vydaného Vančurova díla.

Obr. 8 – Obálka druhé z e-knih vydaných v roce 2012 ÚČL, repro: ÚČL

Obr. 9 – Ze soutěže o novou výtvarnou podobu časopisu: návrh Jakuba Krče ze studia Lacerta, repro: ÚČL

Jubilejní ročník *České literatury*: veřejná soutěž na grafiku časopisu

Již šedesátým rokem vydával ÚČL v roce 2012 hlavní časopis pro literárněvědnou bohemistiku *Česká literatura*. Toto výročí přijala redakce jako výzvu změnit od prvního čísla 60. ročníku výtvarnou podobu časopisu. Za tímto účelem vypsala ÚČL v zájmu kultivace veřejného prostoru a v souladu s doporučeními Unie grafického designu veřejnou soutěž, k účasti bylo vyzváno pět typografů či grafických studií. Z odevzdaných návrhů Markéty Jelenové, Jakuba Krče ze studia Lacerta a Jana Dobeše ze studia Designiq vybrala porota, (v ní spolu s šéfredaktorem Petrem Šámalem a předsedou redakční rady Janem Malurou působil jako odborný garant přední typograf Martin Pecina) návrh Dobešův. Vedle pěti standardních čísel vyšlo v roce 2012 jedno tematické číslo k versologii (ČL 3/2012, editor Robert Ibrahim). Připsáno bylo nedožitému jubileu dlouholetého šéfredaktora *České literatury* Miroslava Červenky. V roce 2012 došlo ke změně na postu tajemnice redakce, kdy Marii Havránkovou nahradila Markéta Holanová. Prostřednictvím článkové databáze *Central and Eastern European Online Library* (CEEOL) bylo v roce 2012 odebráno 297 článků.

Obr. 10, 11 – Ze soutěže o novou výtvarnou podobu časopisu: vlevo obálka podle vítězného návrhu Jana Dobeše, vpravo soutěžní návrh Markéty Jelenové, repro: ÚČL

Souhrnné údaje o publikační činnosti pracovníků ÚČL

Časopisecké studie publikovali pracovníci ÚČL nejčastěji v časopise *Česká literatura*, který splňuje nejvyšší kritéria uplatňovaná dnes na vědecká periodika (je excerptován v databázích ERIH, SCOPUS a WoS).

Dále přispěli do recenzovaných časopisů, jako jsou *SemiotiX*, *Jewish Culture and History*, *Slovo a slovesnost*, *Filosofický časopis*, *Svět literatury*, *Cornova*, *Divadelní revue*, *Slovenská literatúra*, *Bohemica litteraria*, *Slavjanskij al'manach*, *Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte*, *Modern Turkish literature*, *Didaktické studie*, *Jihočeský sborník historický*.

Podle Akademického systému evidence publikací (ASEP), provozovaného Knihovnou AV ČR, v roce 2011 publikovali pracovníci ÚČL 214 výstupů. Podle Registru informací o výsledcích (RIV), který provozuje vládní Rada pro výzkum, vývoj a inovace, pracovníci ÚČL publikovali 85 výstupů.

Struktura publikací ÚČL 2012	ASEP	RIV
Článek bez impaktfaktoru	59	31
Monografie	9	7
Kapitola v knize	42	38
Konferenční příspěvek (zahraniční)	9	3
Konferenční sborník	1	1
Překlad	3	0
Recenze	82	2
Článek v novinách	4	0
Pořádání akce	4	3
Celkem	214	85

Obr. 12 – Publikace pracovníků ÚČL v roce 2012, zdroj: ASEP, RIV

ÚČL v mezinárodní komunikaci

Během roku 2012 vykonali zaměstnanci ÚČL 58 kratších pracovních cest do zahraničí; 12 z nich bylo hrazeno z prostředků meziakademické výměny, 21 z grantů, 18 z institucionálních prostředků a 7 z prostředků zahraniční instituce. Někteří členové ústavu proslavili zvané přednášky na zahraničních pracovištích, například Alice Jedličková na Linnaeus Universitet Växjö ve Švédsku, Pavel Janoušek v Sofii a v Plovdivu v Bulharsku, Ondřej Sládek na Ege University v Izmiru v Turecku.

Význační literární vědci navštívili naopak na pozvání ÚČL se svými přednáškami Prahu. Ve spolupráci s Ústavem germanistiky FF UK byla zorganizována přednáška Aleidy Assmannové (Universität Konstanz, Německo), a to na úvod nového ročníku Literárněvědného fóra (*From Collective Violence to a Common Future. Four Models for Dealing with a Traumatic Past*, 8. 11. 2012 v budově AV ČR na Národní třídě). Prof. Lars Elleström (Linnaeus Universitet Växjö, Švédsko) přednášel v ÚČL 18. 10. 2012 na téma *Media Representation and Transmediation*. K významným zahraničním hostům ústavu patřili v roce 2012 dále například versoložka Tatiana V. Skulačevová z Vinogradovova Ústavu ruského jazyka RAN v Moskvě, která intenzivně spolupracuje s versologickým týmem ÚČL, Marie-Elizabeth Ducreuxová (EHESS/CNRS, Francie) nebo Wojciech Soliński z Vratislavské univerzity (Polsko). Prof. Soliński je rovněž za Institut polonistiky Vratislavské univerzity garantem smlouvy o vědecké spolupráci s ÚČL, která byla uzavřena rovněž v roce 2012.

Slavnostní událostí se 4. 12. 2013 stalo předání oborové medaile Josefa Dobrovského, udělované AV ČR za zásluhy ve filologických vědách, bohemistce Ludmile Budagovové z Institutu slavistiky RAN. K předání došlo na půdě ÚČL za přítomnosti předsedy AV ČR Jiřího Drahoše.

Již druhým rokem podporoval ÚČL z prostředků interního fondu mezinárodní mobilitu zejména mladších kolegyně a kolegů, kterým se takto umožňuje účast na velkých mezinárodních konferencích nebo publikace studií ve významných literárněvědných časopisech či knihách. V rámci tohoto programu se v roce 2012 kupříkladu Pavel Kořínek zúčastnil *The Third International Comics Conference* ve Velké Británii (28.–30. 6. 2012).

Úspěšně pokračoval také program měsíčních stipendijních pobytů, které ÚČL s podporou předsedy Akademie věd ČR již sedmým rokem poskytuje zahraničním bohemistům. V roce 2011 se do programu přihlásilo 25 uchazečů z 15 zemí (mj. z Chorvatska, Itálie, Japonska, Jižní Koreje, Německa, Polska, Ukrajiny, USA), uděleno bylo nakonec 16 jednoměsíčních stipendií. Většina stipendistů představila své projekty na půdě ÚČL při kulatých stolech, otevřených odborné veřejnosti.

Pokračovala také dlouhodobá spolupráce s Ústavem slovenskej literatúry SAV v Bratislavě. V jejím rámci se konal již 11. ročník *Česko-slovenských konfrontací/konfrontací* (Kutná Hora, 12.–14. 9. 2012). Předmětem diskuse se tentokrát staly nové romány Michala Ajvaze a Petera Macsovszského, básnické knihy Radka Fridricha a Evy Luky a literárněvědné publikace Dagmar Mocné *Záludný svět Povídek malostranských* a Milana Šútovce *Membra disiecta litteraria*. Každoroční symposium o populárních žánrech, pořádané v Bratislavě 24. – 25. 5. 2012, bylo v roce 2012 pod titulem *...a žili šťastně až... Lúboštný román, jeho podoby a adaptácie* věnováno populární romanci.

ÚČL školám: Inovace olomoucké bohemistiky a 1. ročník Školy českého jazyka a literatury pro pedagogy

V roce 2012 zahájil ÚČL pedagogickou a vědeckou spolupráci s Katedrou bohemistiky Univerzity Palackého v Olomouci v rámci projektu *Inovace bohemistických studií v mezioborových kontextech*. Projekt je financován třiletým grantem z Evropského sociálního fondu a potrvá do 31. 5. 2015. ÚČL je do něj zapojen v pozici tzv. partnerské instituce. V rámci projektu zde vedli v zimním semestru 2012 pracovníci Oddělení

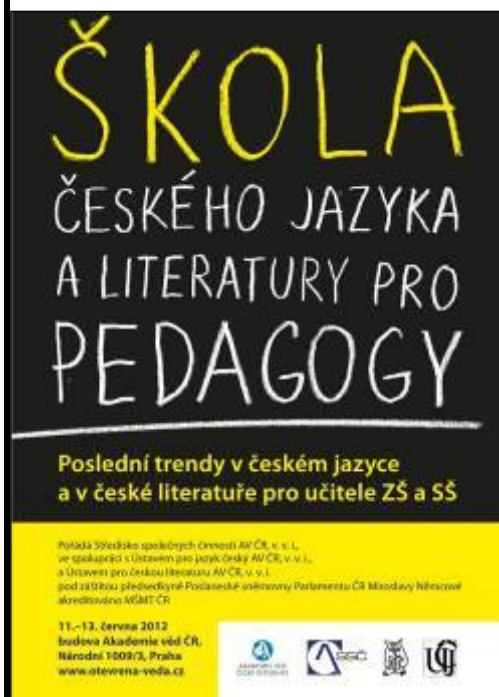
Obr. 13 – Michal Kosák se studenty Katedry bohemistiky FF UP, foto: UP

pro výzkum literární kultury (Michael Wögerbauer, Petr Píša, Tomáš Pavlíček a Petr Šámal) kurz *Literatura a cenzura*, v němž byly studentům představeny různé podoby sociální kontroly a regulace literatury v českých zemích v 19. a 20. století. Pracovníci oddělení edičního a textologického (Jiří Flaišman, Michal Kosák) spolupracovali na ediční přípravě odborné literatury a v zimním semestru proslovili pro studenty přednášky *Redaktor, Typy vydání a Kritická hybridní edice* a *Typy psacích potřeb a jejich vliv na textaci*. Dalšími přednáškami přispěli také pracovníci oddělení pro výzkum starší literatury (Daniel Soukup: *Počátky literárněhistorického myšlení v českém prostředí, Germanistická literární medievistika, Spiritualita barokního člověka*, Magdalena Jacková: *Raně novověké drama a problematika jeho výzkumu*), oddělení teorie (Alice Jedličková: *Prostor fikčního narativu,*

Vizualita a vizualizace) a oddělení lexikografické (Michal Příbáň: *Aktuální trendy v literární lexikografii*).

Ve dnech 28.–30. března 2012 se v sídle Akademie věd na Národní třídě uskutečnil 1. ročník akce nazvané *Škola českého jazyka a literatury pro pedagogy*. Vzdělávací seminář pro učitele základních a středních škol sestávající se z pásma šesti přednášek a dvou exkurzí spolupořádal ÚČL ve spolupráci s Ústavem pro jazyk český AV ČR, v. v. i. a Střediskem společných činností AV ČR, v. v. i., které zajistilo organizaci semináře a jeho akreditaci ze strany MŠMT ČR. Jeho cílem bylo obeznámit pedagogy s nejnovějšími směry v jazykovědě a děním v soudobé literatuře a literární vědě. ÚČL zajišťoval trojici přednášek, které se

soustředily na vývoj české prózy po roce 1989 (Pavel Janoušek), moderní českou poezii (Karel Piorecký) a dějiny českého komiksu od první poloviny 20. století až do současnosti (Pavel Kořínek, Michal Jareš). Součástí literárního bloku byla též exkurze do sídla ÚČL spojená s představením klíčových publikací a elektronických databází využitelných pro výuku pod vedením Pavla Janáčka a beseda v literární kavárně knihkupectví Academia na Václavském náměstí, kde se frekventanti školy setkali se známým anglistou a překladatelem Williama Shakespeara Martinem Hilem. Akce byla vzhledem k vysokému zájmu pedagogů ve stejné podobě opakována ve dnech 3.–5. června 2012. Do budoucna se počítá s každoročním opakováním tak, aby se *Škola českého jazyka a literatury pro pedagogy* mohla stát pravidelným prostředkem komunikace mezi ÚČL a pedagogickou veřejností ze středních či základních škol i prostředkem transferu nejnovějších odborných poznatků do školské praxe.

Obr. 14 – Plakát prvního ročníku ŠČJL, zdroj: SSČ AV ČR, v. v. i.

Pedagogická spolupráce ÚČL s vysokými školami

Účast ÚČL ve vysokoškolském vzdělávání se odehrává na třech úrovních. Základní úroveň představuje pedagogické působení pracovníků ústavu na vysokých školách. Druhý stupeň zastupuje postgraduální studijní program *Dějiny novější české literatury v nadnárodních kontextech*, který je organizován na základě společné akreditace ve spolupráci s Filozofickou fakultou Jihočeské univerzity, a postgraduální výchova pracovníků ÚČL na dalších vysokých školách. V roce 2012 pokračovaly přípravy na připojení ÚČL k doktorskému studijnímu programu Ústavu české literatury a knihovnictví FF MU v Brně. Třetí úroveň je fungující zázemí ÚČL pro rozvíjení odborné komunikace studentů z pregraduálního i postgraduálního stupně studia ze středoevropských univerzit, které každoročně poskytuje *Studentská literárněvědná konference*, pořádaná ve spolupráci s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy. Tohoto odborného setkání se pravidelně aktivně účastní mladí badatelé z českých, slovenských, polských, případně rakouských či německých fakult.

V neposlední řadě se studenti z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy a z Filozofické fakulty Ostravské univerzity zúčastnili exkurze do ÚČL, věnované seznámení s knihovnou, bibliografickými databázemi a webovými službami Střediska literárněvědných informací. Prezentaci o činnosti ÚČL a o jím provozovaných internetových zdrojích vědeckých informací vyslechli také studenti bohemistiky z Filozofické fakulty Masarykovy univerzity. ÚČL studenty zval rovněž k návštěvě pravidelných přednáškových cyklů *Literárněvědného fóra* a *Staročeského dýchánku*.

V roce 2012 vyučovali pracovníci ÚČL formou interní (na částečný úvazek) či externí

spolupráce na řadě vysokých škol (Filozofická, Pedagogická, Katolická teologická fakulta Univerzity Karlovy, DAMU, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Pedagogická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Filozofická fakulta Palackého univerzity v Olomouci či Slezská univerzita v Opavě). Dohromady přednášelo v bakalářských, magisterských a doktorských studijních programech celkem 25 pracovníků ÚČL. V letním semestru 2011/2012 bylo pracovníky ÚČL formou přednášek a seminářů odučeno celkem 667 hodin v bakalářských, magisterských a doktorských programech, v zimním semestru 2012/2013 to bylo celkem 962 hodin.

Tematické rozpětí seminářů a přednášek je široké – zahrnuje nejen klíčové okruhy literární teorie, historie, interpretace českých a světových děl, ale také problematiku versologie, ediční či žurnalistické praxe nebo semináře či přednášky věnující se tématům židovské literatury, čtení a čtenářství, cenzury, vztahům literatury a paměti, literatury a divadla nebo literatury a filmu.

V rámci pedagogické činnosti poskytovali vyučující z řad pracovníků ÚČL studentům pravidelné odborné konzultace, byli členy zkuškových komisí pro státní závěrečné zkoušky a vedli magisterské, diplomní či disertační práce.

V roce 2012 působilo v ÚČL celkem dvacet dva doktorandů, z toho dvanáct v interním a deset v kombinovaném studiu. V průběhu roku úspěšně postgraduální studium zakončili čtyři doktorandi. ÚČL byl zároveň posledním rokem spoluřešitelem grantového projektu Identita české literatury a její mezinárodní kontext (GA ČR 405/09/H003), v němž je zapojen také Ústav bohemistiky FF JČU a Ústav české literatury a literární vědy FF UK. Grantový projekt umožňuje studentům krátkodobé studijní pobyty v tuzemsku i v zahraničí. Přispívá také k vytvoření materiálního zázemí pro samostatné bádání studentů. V září a v listopadu 2012 se všichni doktorandi působící v ÚČL účastnili pravidelného setkání – buď společné postgraduální konference s FF UK a FF JČU v Bořeticích, pořádané v rámci zmíněného grantu, nebo samostatného semináře na půdě ÚČL. Při obou příležitostech prezentovali analogickým způsobem dosavadní postup a výsledky svých disertačních prací.

Ve dnech 25.–26. 4. 2012 uspořádal Ústav pro českou literaturu AV ČR ve spolupráci s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy již 11. ročník studentské literárněvědné konference na téma *Literatura jako SDÍLENÍ zkušenosti*. Studenti magisterských a doktorských programů z Česka, Slovenska, Polska a Ukrajiny se ve svých příspěvcích zabývali převážně současnou literaturou. Novinkou ročníku byly dva příspěvky uskutečněné pomocí videokonference. Tematické bloky byly věnovány problematice mezilidských vztahů, tématu jedince ve vztahu k morálnímu dilematu, smrti, dále problematice kolektivní identity v memoárech či za časů normalizace, zazněl také příspěvek k tématu holokaustu. Cena Vladimíra Macury nebyla udělena, byla však předána dvě čestná uznání. Jedno získala Bc. Šárka Havlová z Ostravské univerzity (FF, 2. roč. Mgr.) s tématem *Pomíjivost, vina a odpuštění v barokních modlitbách pro ženy*. Druhé čestné uznání dostal Bc. Jakub Melník z Univerzity Mateja Bela v Banské Bystrici (FHV, 2. roč. Mgr.) za příspěvek *Ballov(a) Sloboda. Metamorfózy odcudzenia naprieč polstoročím*.

Obr. 15 – Čestné uznání Vladimíra Macury získala při studentské literárněvědné konferenci 2012 Šárka Havlová, foto: ÚČL

Služby ÚČL pro veřejnost

Základní výzkum nechápe ÚČL jako svůj jediný úkol ve vztahu k veřejnosti. Tím dalším je vytváření informační infrastruktury pro obor literárněvědné bohemistiky a v neposlední řadě i šíření kvalitních informací o osobnostech, institucích, dílech a dalších fenoménech národní literatury. Tyto služby poskytuje ústav jednak prostřednictvím knihovny a dalších oddělení svého Střediska literárně-vědných informací, jednak prostřednictvím internetových aplikací a databází, které

Služby studovny ÚČL	2010	2011	2012
přírůstek počtu uživatelů (včetně návštěv bez průkazu)	113	144	94
z toho uživatelů s novými čtenářskými průkazy	76	83	65
celkový počet návštěv interních uživatelů	neev.	neev.	2142
celkový počet návštěv externích uživatelů	1435	1652	1761
celkový počet návštěv všech uživatelů	neev.	neev.	3903
celkový počet prezenčních výpůjček	10292	10985	9741
celkový počet absenčních výpůjček (týká se jen pracovníků ÚČL)	3369	2731	2863
z toho - dlouhodobých	2836	2480	2570
- krátkodobých	533	251	293
počet zhotovených xero kopií	neev.	7820	10261

Obr. 16 – Statistika o provozu studovny ÚČL za období 2010–2012, zdroj: ÚČL

vedle Střediska vznikají i v dalších odděleních ústavu – především v Oddělení edičním a textologickém a v Oddělení lexikografickém.

Knihovna ÚČL patří co do počtu svazků (více než 145 tis.) i co do počtu výpůjček ke čtyřem největším v AV ČR. V roce 2012 vystavila legitimaci 65 novým čtenářům (celkem evidovány téměř 3 000 legitimací) a zaznamenala 1 652 návštěv z řad externích uživatelů, tj. mimo vlastní pracovníky ústavu. Rostl také počet svazků začleněných do fondu knihovny.

Internetové zdroje informací nabízí ÚČL odborné veřejnost, studentům a dalším zájemcům ve třech oblastech: 1. slovníky, 2. elektronické knihy a fulltextové databáze literárních textů, 3. bibliografické a další specializované databáze. Jde o deset digitálních aplikací, z nichž některé jsou dostupné samostatně, jiné v rámci webu ÚČL. Ústavní stránky slouží také jako rozcestník ke všem internetovým zdrojům, provozovaným ÚČL.

Knihovna ÚČL	2010	2011	2012
<i>knihovní fond</i>			
celkový počet knihovních jednotek	142169	144209	146009
počet knih získaných v roce ...	1720	2040	1800
počet titulů periodik získaných v roce ...	151	152	157
<i>výpůjčky</i>			
absenční výpůjčky	3369	2731	2863
prezenční výpůjčky	10292	10985	9741
<i>meziknihovní výpůjční služby</i>			
dokumenty zapůjčené z jiných knihoven v ČR	14	11	19
kopie dokumentů poskytnuté jiným knihovnám	0	6	14
dokumenty zapůjčené ze zahraničních knihoven	8	10	6
počet hodin provozní doby knihovny za týden do 31.8.	29	40	40

Obr. 17 – Statistiky o činnosti knihovny ÚČL v období 2010–2012, zdroj: ÚČL

Prostřednictvím těchto zdrojů zodpoví ÚČL veřejnosti statisíce dotazů ročně. Například v květnu 2012 navštívilo hlavní servery a databáze ÚČL 21 596 unikátních uživatelů, počet návštěv činil 37 840. V tomto počtu není zahrnut *Slovník české literatury po roce 1945 on-line* ani běžná statistika webu ÚČL.

Popularizační činnost ÚČL

V roce 2012 pořádal ÚČL pro odbornou a kulturní veřejnost přednáškové cykly spojené s hostováním významných zahraničních odborníků. Vystoupeními svých pracovníků se také zapojil do popularizačních aktivit Akademie věd. V internetové edici *Literatura ke stažení* byla zároveň zveřejněna druhá výstava, připravená pracovníky ÚČL ve spolupráci s Památníkem národního písemnictví.

Všechny vlastní přednáškové aktivity ÚČL se konaly pod hlavičkou *Literárněvědného fóra*. Jednalo se především o dva tematické cykly přednášek. V letním semestru roku 2012 byl dokončen cyklus *Přesahování literatury. Intermediální a interdisciplinární přístup*, organizovaný Alicí Jedličkovou. Zaměřil se na teoretické a interpretační aspekty transformací uměleckých výpovědí v multimediálním kontextu. Řadu přednášek zahájili Jana Zatloukalová (FF MU, Brno) a Ján Královič (FF TU, Trnava). Jana Zatloukalová vystoupila s příspěvkem o kostýmním dramatu v české televizní tvorbě, Ján Královič s přednáškou *Portrét mesta alebo Po stopách pouličného chodca*. Jejich prezentace byly spojeny se slavnostním uvedením knihy *Intermediální poetika příběhu* (eds. Stanislava Fedrová, Alice Jedličková). Poetikou filmové adaptace ve vyprávění literární a filmové *Adelheid se zabýval* Petr Bubeníček (FF MU Brno). Petra Hanáková (FF UK Praha) promluvila o čtenáři a divákovi v době „smrti filmu“. O ekfrázi jako intermediálním žánru referovala Stanislava Fedrová (ÚČL). Německá badatelka Astrid Winter (DAAD Praha – Ústav translatologie FF UK, Praha) se zabývala rozmanitostí vizuálních žánrů v české experimentální poezii v letech 1959–1969 v kontextu mezinárodních proudů konkrétní poezie. Přednáškový cyklus zakončil Karel Piorecký (ÚČL) s příspěvkem o poměru české literatury k novým médiím.

V zimním semestru byl zahájen nový cyklus *Literárněvědného fóra*, nazvaný *Paměť, trauma a jejich narativy*. Přednášková řada, koncipovaná opět jako dvousemestrální, otevřela problematiku mezinárodní teorie historické a kulturní paměti, jejich typů, funkcí, narativních modelů a s nimi spojených společenských praktik. Slavnostní zahájení řady bylo spojeno s Týdnem vědy a techniky (viz dále), s úvodní přednáškou vystoupila proslulá německá teoretička Aleida Assmannová. Uspořádáním přednášky se pražské odborné veřejnosti poprvé veřejně představil Tým pro studium paměti a traumatu v literatuře, vznikající na půdě ÚČL, pod vedením Alexandra Kratochvíla. Ten poté zimní část přednáškové řady zakončil vlastním vystoupením na téma *Trauma – literatura – paměť*.

Obr. 18 – Ze Staročeského dýchánku
3. 4. 2012, v popředí přednášející Marta
Vaculínová, zdroj: ÚČL

Pobočnou řadu *Literárněvědného fóra* představovaly v roce 2012 *Staročeské dýchánky*, volný seriál přednášek a seminářů ke starší české literatuře v širších kulturních a historických souvislostech. V rámci nich vystoupili s příspěvky odborníci na starší literaturu – Jan Kvapil (ÚČL), Tomáš Havelka (PedF UK – Filosofický ústav AV ČR, v. v. i.), Barbora Hanzová (Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.), Marta Vaculínová (Národní muzeum) ad. V seriálu zazněla vystoupení o pestré škále témat od středověké legendistiky přes příspěvky o barokní vzdělanosti, humanistickém básnictví, písemnictví moravských náboženských bratrstev až po seminář o nápisech na mariánských sloupech.

V listopadu 2012 se ÚČL aktivně zapojil do 12. ročníku největšího vědeckého festivalu v České republice, *Týdne vědy a techniky*, který pořádá Akademie věd ČR spolu s partnerskými organizacemi. S přednáškou u příležitosti 100. výročí úmrtí Jaroslava Vrchlického vystoupil v rámci *Týdne vědy a techniky* Dalibor Dobiaš. O událostech spojených s předáním univerzitních insignií v roce 1934 a polemikách o nich mezi českými spisovateli referoval Eduard Burget. Vojtěch Malínek prezentoval bibliografické databáze ÚČL a především čerstvě dokončenou digitalizaci lístkové kartotéky Retrospektivní bibliografie české literatury 1775–1945.

Při příležitosti dvojího Vrchlického jubilea (160. výročí narození a 100. výročí úmrtí) připravil ÚČL druhou výstavu pro svou edici *Literatura ke stažení*. Patnáct výstavních panelů informuje o rodinném životě Vrchlického, o jeho veřejné činnosti a pozici v českém literárním životě, a představuje jeho básnické, dramatické a překladatelské dílo. Mezi ukázkami z tvorby výstava přináší například báseň napsanou podle Pirnerova cyklu obrazů *Démon láska*. Panely jsou určeny k volnému použití ve školách, galeriích, muzeích a dalších paměťových nebo kulturních institucích. Mohou být instalovány buď samostatně, nebo mohou zakládat širě pojatou prezentaci spisovatelova života a díla. K 31. březnu 2013 instalovalo výstavu téměř padesát institucí, mezi nimi například Mahenova knihovna v Brně nebo The English College in Prague – Anglické gymnázium. Materiály včetně seznamu a ukázek instalací jsou volně dostupné [zde](#).

Obr. 19 – Internetová výstava ke stému výročí úmrtí Jaroslava Vrchlického má celkem patnáct panelů; na snímku jeden z nich, zdroj: ÚČL

Účast pracovníků ÚČL na literárním životě

Vedle vědecké činnosti se pracovníci ÚČL věnovali v roce 2012 rovněž činnostem, které mají odborný charakter, avšak nebývají řazeny mezi výsledky vědecké práce a nemají ani povahu popularizace vědy. Jedná se o činnosti, které směřují k reflexi současné literatury, popřípadě o uměleckou práci. V ÚČL působí básníci a prozaikové Daniela Hodrová, Petr Hruška, Michal Jareš aj., literární nebo filmové kritice se soustavně věnují Pavel Janoušek, Michal Jareš, Alena Fialová, Jiří Trávníček, Roman Kanda, Pavel Kořínek, Veronika Košnarová, Vít Schmarc aj.

Pracovníci ÚČL v roce 2012 pravidelně přispívali literárněkritickými články do časopisů *Host* (Jiří Trávníček, Pavel Janoušek), *Tvar* (Michal Jareš, Roman Kanda, Veronika Košnarová, Karel Piorecký, Iveta Mindeková, Michal Přibáň, Zdeněk Hrbata), *A2* (Pavel Kořínek), *Romboid* (Michal Jareš), *Lógr* (Stefan Segi, Markéta Holanová) – v některých případech dokonce do vlastních pravidelných rubrik, jako je *969 slov o próze* Pavla Janouška a *657 slov o poezii* Michala Jareše v časopise *Tvar*. Podle databáze ASEP publikovali pracovníci ÚČL v roce 2012 celkem 82 recenzi beletristických a odborných knih.

Na fungování literárních časopisů se pracovníci ÚČL podílejí rovněž prací v jejich redakcích či redakčních radách – v redakci obtdýdeníku *Tvar* pracoval Michal Jareš, v redakci revue *Pandora* působí Jiří Koten, Magdaléna Pokorná je výkonnou redaktorkou *Českého časopisu historického*, Markéta Holanová a Stefan Segi působili v redakci časopisu *Lógr*, předsedou redakční rady *Tvaru* je Pavel Janoušek, obdobně působí Michal Jareš v redakční radě revue *Aluze*, Jiří Trávníček a Petr Hruška v redakční radě časopisu *Host*, Alice Jedličková v redakční radě časopisů *Svět literatury*, *Český jazyk a literatura* a *Mediální studia*, Ondřej Sládek v redakční radě časopisu *Slovo a slovesnost* či Michal Kosák v redakčním kruhu časopisu *Revolver Revue*. K reflexi současné literatury v elektronických

Obr. 20 – Z natáčení veřejné diskuse ÚČL a ČRo 3 – Vltava Česká literatura 2012: první bilance, zleva: Jiří Trávníček, Jiří Zizler, Pavel Janáček, Simona Martínková Racková, Marta Ljubková, pramen: ÚČL médiích přispívá Pavel Janáček, který pro rozhlasovou stanici ČRo 3 – Vltava připravuje každý měsíc literární vydání pořadu *Kritický klub*.

Pracovníci ÚČL vystupovali také v televizních pořadech *Studio 6* (Pavel Janáček) *Třistařicetři* (Michal Přibáň) a *Historie.cs* (Dalibor Dobiáš) a v pořadech rozhlasových stanic ČRo3 – Vltava (Daniela Hodrová, Jiří Trávníček, Michal Přibáň, Jiří Flaišman a Michal Kosák), ČRo2 – Praha (Jiří Trávníček, Michael Wögerbauer a Alexander Kratochvil), *Radio Wave* (Petr Hruška). Značný mediální ohlas vzbudila výstava *Signály z neznáma. Český komiks 1922–2012* – její kurátoři Pavel Kořínek a Tomáš Prokůpek vystoupili např. v televizních pořadech *Dobré ráno*, *kultura.cz* či *Artmix*.

Pracovníci ÚČL působili rovněž v komisích pro udílení literárních cen, jako jsou *Státní cena za literaturu* (Alice Jedličková), *Cena Josefa Škvoreckého* (Michal Přibáň), *Cena Vladimíra Macury* (Alice Jedličková), *Hořovice Václava Hraběte* (Jiří Zizler) nebo *Literární cena Vladimíra Vokolka* (Michal Jareš, Jiří Koten). Jiří Flaišman působil jako předseda *Společnosti F. X. Šaldy*, která kromě jiných aktivit uděluje cenu F. X. Šaldy za mimořádné počiny v oblasti literární a výtvarné kritiky a literární historie.

Se záměrem podpořit veřejnou diskusi o současné literatuře se 27. 11. 2012 uskutečnila v přednáškové síni Ústavu pro českou literaturu AV ČR veřejná diskuse *Česká literatura 2012: první bilance*. Své teze o literárních událostech uplynulého roku představily literární kritičky Marta Ljubková a Simona Martínková Racková, jimž otázky následně kladl moderátor debaty Pavel Janáček, kritikové působící v ÚČL Jiří Trávníček a Jiří Zizler a přítomné publikum, složené – vedle akademických pracovníků – z básníků, redaktorů, studentů, pedagogů a čtenářů. Debatu natáčel *Český rozhlas*. Zkrácený záznam byl odvysílán na stanici ČRo 3 – Vltava ve speciálním vydání pořadu *Kritický klub* 19. 1. 2013. Přepis debaty vyšel tiskem v časopise *Host* (1/2013) pod názvem *Rok prozaických nadějí a básnických jistot*.

Hospodaření ÚČL v roce 2012

Rozpočet

V roce 2012 provozoval ÚČL svoji činnost s rozpočtem 48 554 tis. Kč, a to s vyrovnaným výsledkem hospodaření z této činnosti. V roce 2012 nepoužil ústav žádné prostředky z fondu účelových prostředků s výjimkou čerpání prostředků grantů. Struktura financování byla tvořena institucionální dotací ve výši 34 479 tis. Kč, z toho 3 534 Kč na podporu činnosti pracovišť a 27 431 tis. Kč na podporu VO. K podpoře činnosti pracoviště ústav obdržel 1 050 Kč na Fellowship J. E. Purkyně, na reprodukci majetku dotaci 1 917 Kč. 319 tis. Kč činila mimořádná dotace na zahraniční bohemisty, 350 tis. Kč dotace z rezervy akademie na konverzi systému Aleph. 664 tis. Kč dotace získal ÚČL na nákup investičního majetku. Poplatek za správu sítí činil 122 tis. Kč. Prostředky grantové představovaly dohromady 12 325 tis. Kč, 116 tis. Kč bylo na plnění grantových úkolů převedeno z FUUP. Z vlastní činnosti ústav získal 1 635 tis. Kč.

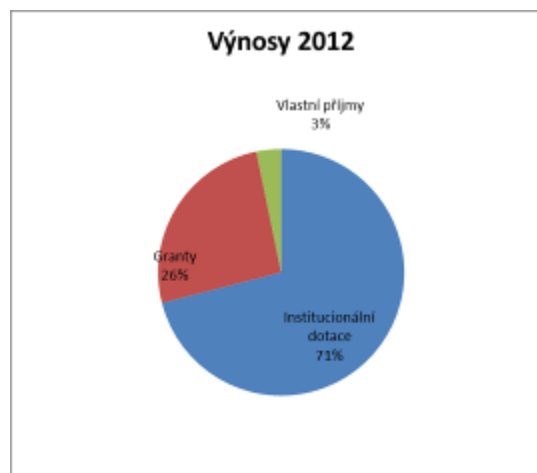
Výzkumných grantů měl ÚČL v roce 2012 celkem 14 (13 grantů GA ČR, 1 grant MK ČR). Drobnější granty dalších poskytovatelů v celkové výši 662 tis. Kč souvisely s vydáváním publikací, přípravou rukopisů a zvanými přednáškami (MK ČR, Česko-německý fond budoucnosti).

Z hlediska struktury nákladů představovaly hlavní položku mzdy. Ty činily – včetně odvodů zákonného pojištění a ostatních sociálních nákladů – 39 344 tis. Kč. Náklady na provoz představovaly vedle toho 9 476 tis. Kč. Na cestovné (včetně zahraničních stáží) vynaložil ÚČL v roce 2012 738 tis. Kč. Podrobnější struktura příjmů a výdajů je uvedena v tabulce *Hospodaření ÚČL AV ČR v roce 2012 – rozpočet a skutečné čerpání*. Zde je také v poznámce vysvětlen nominální rozdíl mezi celkovou sumou nákladů a výnosů, jak je pro potřeby ekonomického řízení ústavu zobrazuje uvedená tabulka a účetní závěrka, reprodukováná v závěrečném oddílu této výroční zprávy.

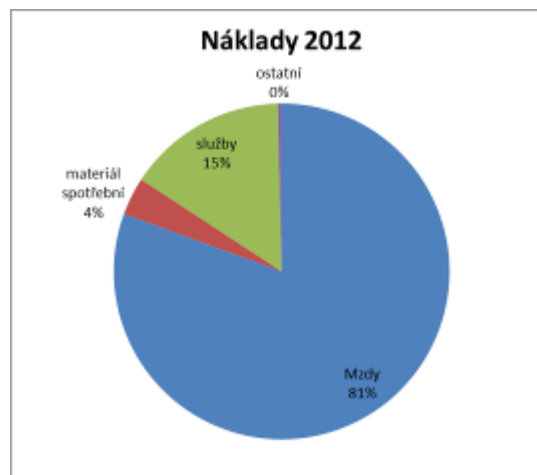
Majetek

K 31. 12. 2012 činil majetek ÚČL 118 757 tis. Kč, a to v této struktuře: budova Na Florenci 88 226 tis. Kč, pozemek 2 190 tis. Kč, hmotný investiční majetek ve výši 17 277 Kč, drobný hmotný investiční majetek 8 845 tis. Kč, software 1 683 tis. Kč a další drobný nehmotný majetek ve výši 536 tis. Kč.

Nevyužité prostory v budově, kterou má ÚČL ve svém vlastnictví, pronajímal v roce 2012 jiným subjektům. Nájemci jsou zpravidla

Obr. 21 – Struktura výnosů ÚČL v roce 2012, pramen: ÚČL

Obr. 22 – Struktura nákladů ÚČL v roce 2012, pramen: ÚČL

Přehled majetku ÚČL (v tis. Kč):	
Budova	88 226
HIM	17 277
DHIM	8 845
Software	1 683
DDNM	536
Pozemek	2 190
Celkem	118 757

subjekty nekomerční, tedy Středisko společných činností AV ČR (knihkupectví *Academia*), Ústav pro jazyk český AV ČR (*Kabinet studia jazyků*), Masarykův ústav a Archiv AV ČR, Etnologický ústav AV ČR, Filosofický ústav AV ČR (*Kabinet pro klasická studia*), občanské sdružení *Klub přátel Tvaru* (stejnomený literární časopis). Mezi komerční subjekty se řadili tito nájemci: Martin Dvořák (kavárna *Modrý bar*), *Vesmír spol. s. r. o.* (stejnomený vědecký časopis). Nájemné se promítlo do příjmů ústavu částkou 454 tis. Kč.

Další výnosy měl ÚČL z prodeje publikací (346 tis. Kč), z prodeje služeb (311 tis. Kč) a z úroků (175 tis. Kč). Celkem činily zdanitelné výnosy za rok 2012 1 551 tis. Kč, s úroky celkem 1 635 tis. Kč. Ústav je nadále plátcem DPH.

Fond reprodukce investičního majetku (FRIM) poklesl v roce 2012 o 79 tis. Kč, z 9 215 tis. Kč na 9 136 tis. Kč. Vynaloženými prostředky se ÚČL podílel na financování investic získaných z konkurzu na přístrojové vybavení a výpočetní techniku AV ČR.

Zdanitelné výnosy ÚČL (v tis. Kč):

Prodej publikací včetně České literatury	346
Tržby z prodeje služeb	660
Tržby z pronájmu	454
Úroky	175
Celkem výnosy	1 635

Zdroje a rozdělení mzdových nákladů ÚČL (v tis. Kč)

Zdroj	Mzdy	OON	Celkem
Institucionální dotace	29 125	666	29 791
GA ČR	6 083	838	6 921
MŠMT ČR a MK ČR	2 632	0	2 632
Celkem	37 840	1 504	39 344

* Poznámka: Celkové neinvestiční náklady a výnosy jsou v tabulkách Výsledek hospodaření ÚČL za rok 2012, publikovaných na následujících dvou stranách, nižší než celkové náklady ve Výkazu zisků a ztráty v následujícím oddílu, věnovaném účetní závěrce, jejímu komentáři a auditu. Jde o účetní hodnotu odpisů, které se ve veřejné výzkumné instituci zaúčtovávají do nákladů i výnosů.

Výsledek hospodaření ÚČL za rok 2012 – náklady

	Institucionální rozpočet plán k 16. 2. 2012	Institucionální rozpočet plán k 30. 9. 2012	Čerpání institucionálních o rozpočtu k 31. 12. 2012	Grantové rozpočty plán k 1. 1. 2012	Grantové rozpočty plán k 30. 9. 2012	Granty skutečnost k 31. 12. 2012	Čerpání celkem k 31. 12. 2012
Náklady celkem	36 501	37 762	37 284	11 360	12 258	12 200	49 483
investiční náklady		664	664				664
neinvestiční náklady	36 501	37 098	36 620	11 360	12 258	12 200	48 819
							0
věcné:	6 478	7 075	6 829	2 593	2 917	2 646	9 476
hmotný mat. (bez bližšího dělení)	1 197	1 197	1 143	584	604	630	1 773
nehmotný mat. (software, licence)							0
služby:	5 156	5 753	5 506	2 009	2 313	2 016	7 523
opravy, údržby nemovitostí	480	480	776				776
opravy, údržby movitostí	120	120	82				82
energie	650	650	480				480
voda, teplo, teplá voda, kotelna	550	550	527				527
správa budovy	204	204	203				203
přeúčtované služby UBO-Brno	220	220	140				140
audit, inserce, správa Fis, režijní služby ostatní	1 200	1 397	1 820	406	550	277	2 097
ostatní služby	1 012	1 100	935	1 152	1 202	1 202	2 137
z toho: nájemné	120	120	119				119
výkony spojů	310	310	274				274
VT služby	200	288	145				145
strážní služba	382	382	397				397
grantová režie			0	1 152	1 202	1 202	1 202
podpůrné programy	390	702	188	0	110	110	298,2
z toho: konverze db ALEPH	150	500	139				139
podpora ústavních úkolů	40	40	32				32
vydávání publikací	200	162	17	0	110	110	127
cestovné	300	300	311	451	451	427	738
z toho: cestovné běžné	200	200	239	451	451	427	666
mobilita - cestovné	100	100	72				72
náklady na reprezentaci	30	30	44				44
Osobní náklady:	30 023	30 023	29 791	8 767	9 341	9 554	39 344
mzdové náklady	21 491	21 491	21 008	6 074	6 412	6 388	27 396
z toho: mzdy	20 491	20 491	19 932	4 502	4 751	5 663	25 595
odměny (bez bližšího dělení)	1 000	1 000	1 076	1 572	1 661	725	1 801
OON vč. podpůrných programů	730	730	697	428	543	838	1 535
z toho: OON	550	550	666	428	543	838	1 504
vydávání publikací - OON	80	80	14				14
podpora ústavních úkolů - OON	80	80	16				16
mobilita - OON	20	20	1				1
zákonné sociální pojištění	7 802	7 802	8 086	2 265	2 386	2 328	10 413
odvody pojistné (ZP, SP) + soc. fond	7 802	7 802	8 086	2 265	2 386	2 328	10 413
Ostatní	125	125	180	0	0	0	180
daně, poplatky	45	45	36				36
kursové ztráty apod., pokuty			0				0
pojištění úrazové, DNP, pojištění majetku	80	80	144				144
Celkem neinvestiční	36 501	37 098	36 620	11 360	12 258	12 200	48 819

Výsledek hospodaření ÚČL za rok 2012 – výnosy

	Institucionální rozpočet plán k 16. 2. 2012	Institucionální rozpočet plán k 30. 9. 2012	Čerpání institucionálních o rozpočtu k 31. 12. 2012	Grantové rozpočty plán k 1. 1. 2012	Grantové rozpočty plán k 30. 9. 2012	Granty skutečnost k 31. 12. 2012	Čerpání celkem k 31. 12. 2012
Výnosy celkem	36 501	37 762	37 922	11 360	12 258	12 498	50 420
investiční		664	664				664
neinvestiční	36 501	37 098	37 258	11 360	12 258	12 498	49 756
							0
<i>přímo přidělená dotace AV</i>	33 932	34 479	34 479	0	0	0	34 479
z toho: podpora činn. Prac.-upravený limit	3 084	3 631	3 631				3 631
podpora VO po zhodnoc. výsl.	27 431	27 431	27 431				27 431
reprodukce majetku	1 917	1 917	1 917				1 917
běžná údržba,nájemné	450	450	450				450
granty, projekty z AV, Purkyně Fellowship	1 050	1 050	1 050				1 050
granty, projekty mimo AV	1 152	1 202	1 202	11 360	12 142	12 382	13 584
z toho: GAČR	1 017	1 067	1 067	8 565	8 783	8 783	9 850
<i>MŠMT, MK publikační</i>					223	662	662
<i>MK, Visegrad</i>	135	135	135	2 795	3 136	2 937	3 072
tržby z prodeje, služeb apod.	400	400	948				948
nájem	550	550	454				454
úroky	100	100	175				175
ostatní : převody z vlastních fondů	367	367	0		116	116	116
celkem neinvestiční	36 501	37 098	37 258	11 360	12 258	12 498	49 756

Výsledek hospodaření ÚČL za rok 2012 – doplňující tabulky

Stav fondů	k 1. 1. 2012	pohyb 2012	k 31. 12. 2012
fond účelově určených prostředků	1 320	639	1 959
FUUP Granty	116	182	298
rezervní fond	461	0	461
sociální fond	337	-54	283
investiční fond	9 215	-79	9 136

Stavy pracovníků (institucionální i grantové)	k 1. 1. 2012		k 31. 12. 2012
fyzický počet ke dni	85		90,3
průměrný počet fyzických osob	80		89,4
průměrný počet přepočtených úvazků	72,78		79,6

Podpůrné programy 2012	mzdové náklady		odvody	odvody	služby	celkem	čerpáno
Konverze db ALEPH	0		0	0	500	500	139
Vydávání publikací - Ediční komise / Gellner a Hlaváček	80		7	0	162	249	267
Podpora ústavních úkolů	80		7	0	40	127	76
Mobilita	20		2	0	100	122	99
Ediční komise podpora ústavních publikací							105
CELKEM	180		16	0	802	998	686

Ostatní příjmy	Poskytovatel	Kč	Datum	Oddělení	čerpáno	Rozdíl
112012 NAKI Bibliografie	0420-Min.Kultury	2 705 000	28.03.12	Bibliografie	2 705 000	0
112012 NAKI Bibliografie	0420-Min.Kultury	232 000	25.09.12	Bibliografie	232 000	0
187610 Petr Bezruč	0420-Min.Kultury	70 000	30.03.12	Odd. ediční a textologické	78 850	8 850
100640 Fr Gellner	0420-Min.Kultury	26 000	30.03.12	Odd. ediční a textologické	251 157	225 157
100650 Karel Hlaváček	0420-Min.Kultury	18 000	30.03.12	Odd. ediční a textologické	60 000	42 000
293180 Praž ling.	0420-Min.Kultury	20 000	02.05.12	časopis Česká literatura	20 000	0
401946 Inovace BS	0410-Min.školsství	223 250	24.07.12	Odd. pro výzkum literární kultury	149 686	-73 564
600700 Tansale	0420-Min.Kultury	30 000	29.08.12	Odd. ediční a textologické	31 240	1 240
412291 Fond budoucnosti		35 000			0	-35 000
	Celkem	3 359 250			3 527 933	168 683

**Příloha výroční zprávy:
účetní závěrka, příloha k účetní závěrce a zpráva o jejím auditu**

**Zpráva auditora
o ověření účetní závěrky**

za rok 2012

Příjemce zprávy: statutární orgán Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v.v.i.
ředitel Ing. Pavel J a n á ě k, Ph.D.

Auditorská licence č. 196

Název instituce: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.
zapsána: v rejstříku veřejných výzkumných institucí, vedeného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy

Sídlo: Na Florenci 1420/3, Praha 1, 110 00

Právní forma: veřejná výzkumná instituce

IČ instituce: 683 78 068

DIČ instituce: CZ68378068

Období, za které bylo ověření provedeno: účetní rok 2012

Předmět a účel ověření: roční účetní závěrka za rok 2012 ve smyslu ustanovení zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech a v souladu s Mezinárodními předpisy v oblasti řízení kvality, auditu, prověrek, ostatních ověřovacích zakázek a souvisejících služeb

Auditorská licence č. 196

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., která se skládá z rozvahy k 31. 12. 2012, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. 12. 2012 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Statutární orgán Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. je odpovědný za sestavení účetní závěrky, která podává věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Odpovědnost auditora

Naši odpovědností je vyjádřit na základě našeho auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické požadavky a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné (materiální) nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů k získání důkazních informací o částkách a údajích zveřejněných v účetní závěrce. Výběr postupů závisí na úsudku auditora, zahrnujícím i vyhodnocení rizik významné (materiální) nesprávnosti údajů uvedených v účetní závěrce způsobené podvodem nebo chybou. Při vyhodnocování těchto rizik auditor posoudí vnitřní kontrolní systém relevantní pro sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz. Cílem tohoto posouzení je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřního kontrolního systému účetní jednotky. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Jsme přesvědčeni, že důkazní informace, které jsme získali, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Výrok auditora

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. k 31. 12. 2012 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31. 12. 2012 v souladu s českými účetními předpisy.

Ing. Pavla Cisařová, CSc.
číslo auditorského oprávnění 1498

V Praze 25. března 2013

DILIGENS s.r.o.
Severozápadní III. 367/32,
141 00 Praha 4 – Spořilov
číslo auditorského oprávnění 196

Auditorská licence č. 196

13.03.2013 13:00:18

Strana: 1 z 4

Rozvaha

ROZVAHA VVI (od 2007)
k 31.12.2012

(v tis. Kč na dvě desetinná místa)

IČO
68378068

--

Název organizace: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i.

Název ukazatele	Č.ř.	Stav k 01.01.12	Stav k 31.12.12
A.Dlouhodobý majetek celkem	001	70 392,28	68 170,61
I.Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	002	1 683,09	1 886,85
1.Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	003	0,00	0,00
2.Software	004	1 479,45	1 683,21
3.Ocenitelná práva	005	0,00	0,00
4.Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	006	203,64	203,64
5.Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	007	0,00	0,00
6.Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	008	0,00	0,00
7.Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	009	0,00	0,00
II.Dlouhodobý hmotný majetek celkem	010	113 793,69	113 417,89
1.Pozemky	011	2 189,60	2 189,60
2.Umělecká díla, předměty a sbírky	012	0,00	0,00
3.Stavby	013	88 226,15	88 226,15
4.Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	014	17 340,40	17 277,37
5.Pěstelské celky trvalých porostů	015	0,00	0,00
6.Základní stádo a tažná zvířata	016	0,00	0,00
7.Drobný dlouhodobý hmotný majetek	017	6 037,55	5 724,78
8.Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	018	0,00	0,00
9.Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	019	0,00	0,00
10.Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	020	0,00	0,00
III.Dlouhodobý finanční majetek celkem	021	0,00	0,00
1.Podíly v ovládaných a řízených osobách	022	0,00	0,00
2.Podíly v osobách pod podstatným vlivem	023	0,00	0,00
3.Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	024	0,00	0,00
4.Půjčky organizačním složkám	025	0,00	0,00
5.Ostatní dlouhodobé půjčky	026	0,00	0,00
6.Ostatní dlouhodobý finanční majetek	027	0,00	0,00
7.Požizovaný dlouhodobý finanční majetek	028	0,00	0,00
IV.Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	029	-45 084,50	-47 134,12
1.Oprávký k nehmot. výsl. výzkumu a vývoje	030	0,00	0,00
2.Oprávký k softwaru	031	-769,34	-987,81
3.Oprávký k ocenitelným právům	032	0,00	0,00
4.Oprávký k DDNM	033	-203,64	-203,64
5.Oprávký k ostatnímu DNM	034	0,00	0,00
6.Oprávký ke stavbám	035	-24 772,73	-26 537,26
7.Oprávký k sam. movitým věcem a souborům movitých	036	-13 301,24	-13 680,64
8.Oprávký k pěstitelským celkům	037	0,00	0,00
9.Oprávký k zákl. stádu a tažným zvířatům	038	0,00	0,00
10.Oprávký k DDHM	039	-6 037,55	-5 724,78
11.Oprávký k ostatnímu DHM	040	0,00	0,00
B.Krátkodobý majetek celkem	041	15 242,39	16 471,36
I.Zásoby celkem	042	0,00	82,13
1.Materiál na skladě	043	0,00	0,00
2.Materiál na cestě	044	0,00	0,00
3.Nedokončená výroba a polotovary	045	0,00	0,00
4.Polotovary vlastní výroby	046	0,00	0,00
5.Výrobky	047	0,00	0,00
6.Zvířata	048	0,00	0,00
7.Zboží na skladě a prodejnách	049	0,00	82,13

13.03.2013 13:00:18

Strana: 2 z 4

ROZVAHA	
ROZVAHA VVI (od 2007)	
k 31.12.2012	
(v tis. Kč na dvě desetinná místa)	
IČO 68378068	<input type="text"/>
Název organizace: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i.	

Název ukazatele	Č.j.	Stav k 01.01.12	Stav k 31.12.12
8.Zboží na cestě	050	0.00	0.00
9.Poskytnuté zálohy na zásoby	051	0.00	0.00
II.Pohledávky celkem	052	342.18	700.55
1.Odběratelé	053	314.29	615.03
2.Směnky k inkasu	054	0.00	0.00
3.Pohledávky za eskontované cenné papíry	055	0.00	0.00
4.Poskytnuté provozní zálohy	056	28.39	77.46
5.Ostatní pohledávky	057	0.00	0.00
6.Pohledávky za zaměstnanci	058	-0.50	8.06
7.Pohledávky za institucemi SZ a VZP	059	0.00	0.00
8.Daň z příjmu	060	0.00	0.00
9.Ostatní přímé daně	061	0.00	0.00
10.Daň z přidané hodnoty	062	0.00	0.00
11.Ostatní daně a poplatky	063	0.00	0.00
12.Nároky na dotace a ost. zúčtování SR	064	0.00	0.00
13.Nároky na dotace a ost. zúčtování ÚSC	065	0.00	0.00
14.Pohledávky za účastníky sdružení	066	0.00	0.00
15.Pohledávky z pevných termínovaných operací	067	0.00	0.00
16.Pohledávky z emitovaných dluhopisů	068	0.00	0.00
17.Jiné pohledávky	069	0.00	0.00
18.Dohadné účty aktivní	070	0.00	0.00
19.Opravná položka k pohledávkám	071	0.00	0.00
III.Krátkodobý finanční majetek celkem	072	14 900.21	15 673.70
1.Pokladna	073	54.93	16.00
2.Ceniny	074	48.42	64.72
3.Účty v bankách	075	14 796.85	15 592.99
4.Majetkové cenné papíry k obchodování	076	0.00	0.00
5.Dluhové cenné papíry k obchodování	077	0.00	0.00
6.Ostatní cenné papíry	078	0.00	0.00
7.Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	079	0.00	0.00
8.Peníze na cestě	080	0.00	0.00
IV.Jiná aktiva celkem	081	0.00	14.98
1.Náklady příštích období	082	0.00	14.98
2.Příjmy příštích období	083	0.00	0.00
3.Kurzové rozdíly aktivní	084	0.00	0.00
AKTIVA CELKEM	085	85 634.67	84 641.97
A.Vlastní zdroje celkem	086	82 137.35	80 593.11
I.Jmění celkem	087	82 137.35	80 593.11
1.Vlastní jmění	088	70 392.28	68 170.61
2.Fondy	089	11 745.07	12 422.50
- Sociální fond	090	337.33	282.64
- Rezervní fond	091	461.32	461.32
- Fond účelově určených prostředků	092	1 731.16	2 542.29
- Fond reprodukce majetku	093	9 215.27	9 136.25
3.Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	094	0.00	0.00
II.Výsledek hospodaření celkem	095	0.00	0.00
1.Účet výsledku hospodaření	096	0.00	0.00
2.Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	097	0.00	0.00
3.Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	098	0.00	0.00

13.03.2013 13:00:18

Strana: 3 z 4

IČO
68378068

Rozvaha
ROZVAHA VVI (od 2007)
k 31.12.2012
 (v tis. Kč na dvě desetinná místa)

--

Název organizace: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i.

Název ukazatele	Č.ř.	Stav k 01.01.12	Stav k 31.12.12
B.Cizí zdroje celkem	099	3 497.32	4 048.86
I.Rezervy celkem	100	0.00	0.00
1.Rezervy	101	0.00	0.00
II.Dlouhodobé závazky celkem	102	0.00	0.00
1.Dlouhodobé bankovní úvěry	103	0.00	0.00
2.Emitované dluhopisy	104	0.00	0.00
3.Závazky z pronájmu	105	0.00	0.00
4.Přijaté dlouhodobé zálohy	106	0.00	0.00
5.Dlouhodobé směnky k úhradě	107	0.00	0.00
6.Dohadné účty pasivní	108	0.00	0.00
7.Ostatní dlouhodobé závazky	109	0.00	0.00
III.Krátkodobé závazky celkem	110	3 497.27	4 048.74
1.Dodavatelé	111	343.30	437.60
2.Směnky k úhradě	112	0.00	0.00
3.Přijaté zálohy	113	0.00	0.00
4.Ostatní závazky	114	0.00	9.28
5.Zaměstnanci	115	0.00	2 080.53
6.Ostatní závazky k zaměstnancům	116	1 826.22	0.00
7.Závazky k institucím SZ a VZP	117	987.01	1 075.19
8.Daň z příjmu	118	0.00	0.00
9.Ostatní přímé daně	119	292.18	309.47
10.Daň z přidané hodnoty	120	26.77	111.59
11.Ostatní daně a poplatky	121	0.00	0.00
12.Závazky ze vztahu k SR	122	0.00	0.00
13.Závazky ze vztahu k rozpočtu ÚSC	123	0.00	0.00
14.Závazky z upsaných nesplacených cen. papírů	124	0.00	0.00
15.závazky k účastníkům sdružení	125	0.00	0.00
16.Závazky z pevných term. operací	126	0.00	0.00
17.Jiné závazky	127	19.30	21.08
18.Krátkodobé bankovní úvěry	128	0.00	0.00
19.Eskontní úvěry	129	0.00	0.00
20.Emitované krátkodobé dluhopisy	130	0.00	0.00
21.Vlastní dluhopisy	131	0.00	0.00
22.Dohadné účty pasivní	132	2.49	4.00
23.Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	133	0.00	0.00
IV.Jiná pasiva celkem	134	0.05	0.13
1.Výdaje příštích období	135	0.05	0.13
2.Výnosy příštích období	136	0.00	0.00
3.Kurzové rozdíly pasivní	137	0.00	0.00
PASIVA CELKEM	138	85 634.67	84 641.97
99 Kontrolní číslo		696 822.42	689 558.26

01.02.2013 09:09:58

Strana: 4 z 4

IČO
68378068

Rozvaha
ROZVAHA VVI (od 2007)
k 31.12.2012
(v tis. Kč na dvě desetinná místa)

--

Název organizace: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i.

Odesláno dne <i>16.3.2013</i>	Razítko: 	Podpis odpovědné osoby: 	Podpis osoby odpovědné za zaúčtování: Telefon
----------------------------------	---	--	--

13.03.2013 13:04:03

Strana: 1 z 3

Výsledovka - VVI

Od 01.01.12 do 31.12.12

ICO
68378068

(v tis. Kč na dvě desetinná místa)

--

Název organizace: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i.

Název ukazatele	číslo řádku	Činnost		
		Hlavní	Další	Jiná
A.I. Spotřebované nákupy celkem	001	2 781.39	0.00	0.00
A.I.1. Spotřeba materiálu	002	1 774.30	0.00	0.00
A.I.2. Spotřeba energie	003	480.41	0.00	0.00
A.I.3. Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	004	526.68	0.00	0.00
A.I.4. Prodané zboží	005	0.00	0.00	0.00
A.II. Služby celkem	006	6 519.97	0.00	0.00
A.II.5. Opravy a udržování	007	857.61	0.00	0.00
A.II.6. Cestovné	008	737.73	0.00	0.00
A.II.7. Náklady na reprezentaci	009	44.24	0.00	0.00
A.II.8. Ostatní služby	010	4 880.39	0.00	0.00
A.III. Osobní náklady celkem	011	39 344.04	0.00	0.00
A.III.9 Mzdové náklady	012	28 962.47	0.00	0.00
A.III.10. Zákonné sociální pojištění	013	9 438.54	0.00	0.00
A.III.11. Ostatní sociální pojištění	014	0.00	0.00	0.00
A.III.12. Zákonné sociální náklady	015	943.03	0.00	0.00
A.III.13. Ostatní sociální náklady	016	0.00	0.00	0.00
A.IV. Daně a poplatky celkem	017	36.23	0.00	0.00
A.IV.14. Daň silniční	018	0.13	0.00	0.00
A.IV.15. Daň z nemovitostí	019	0.41	0.00	0.00
A.IV.16. Ostatní daně a poplatky	020	35.70	0.00	0.00
A.V. Ostatní náklady celkem	021	1 070.73	0.00	0.00
A.V.17. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	022	0.00	0.00	0.00
A.V.18. Ostatní pokuty a penále	023	0.00	0.00	0.00
A.V.19. Odpis nedobytné pohledávky	024	0.00	0.00	0.00
A.V.20. Úroky	025	0.00	0.00	0.00
A.V.21. Kursové ztráty	026	0.03	0.00	0.00
A.V.22. Dary	027	0.00	0.00	0.00
A.V.23. Manka a škody	028	0.00	0.00	0.00
A.V.24. Jiné ostatní náklady	029	1 070.71	0.00	0.00
A.VI. Odpisy, prod. majetek, tvorba rezerv a opr. pol. celk	030	2 964.69	0.00	0.00
A.VI.25. Odpisy DNM a DHM	031	2 964.69	0.00	0.00
A.VI.26. Zůstatková cena prodaného DNM a DHM	032	0.00	0.00	0.00
A.VI.27. Prodanné cenné papíry a podíly	033	0.00	0.00	0.00
A.VI.28. Prodaný materiál	034	0.00	0.00	0.00
A.VI.29. Tvorba rezerv	035	0.00	0.00	0.00
A.VI.30. Tvorba opravných položek	036	0.00	0.00	0.00
A.VII. Poskytnuté příspěvky celkem	037	0.00	0.00	0.00
A.VII.31. Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi org. složk	038	0.00	0.00	0.00
A.VII.32. Poskytnuté členské příspěvky	039	0.00	0.00	0.00
A.VIII. Daň z příjmů celkem	040	0.00	0.00	0.00
A.VIII.33. Dodatečné odvody daně z příjmu	041	0.00	0.00	0.00
A. Náklady celkem	042	52 717.05	0.00	0.00
B.I. Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	043	1 006.70	0.00	0.00
B.I.1. Tržby za vlastní výrobky	044	325.77	0.00	0.00
B.I.2. Tržby z prodeje služeb	045	680.93	0.00	0.00
B.I.3. Tržby za prodané zboží	046	0.00	0.00	0.00

13.03.2013 13:04:03

Strana: 2 z 3

Výsledovka - VVI

Od 01.01.12 do 31.12.12

(v tis. Kč na dvě desetinná místa)

IČO
68378068

--

Název organizace: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i.

Název ukazatele	číslo řádku	Činnost		
		Hlavní	Další	Jiná
B.II. Změna stavu vnitroorganizačních zásob celkem	047	0.00	0.00	0.00
B.II.4. Změna stavu zásob nedokončené výroby	048	0.00	0.00	0.00
B.II.5. Změna stavu zásob polotovárů	049	0.00	0.00	0.00
B.II.6. Změna stavu zásob výrobků	050	0.00	0.00	0.00
B.II.7. Změna stavu zvířat	051	0.00	0.00	0.00
B.III. Aktivace celkem	052	0.00	0.00	0.00
B.III.8. Aktivace materiálu a zboží	053	0.00	0.00	0.00
B.III.9. Aktivace vnitroorganizačních služeb	054	0.00	0.00	0.00
B.III.10. Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	055	0.00	0.00	0.00
B.III.11. Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	056	0.00	0.00	0.00
B.IV. Ostatní výnosy celkem	057	3 709.00	0.00	0.00
B.IV.12. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	058	0.00	0.00	0.00
B.IV.13. Ostatní pokuty a penále	059	0.00	0.00	0.00
B.IV.14. Platby za odepsané pohledávky	060	0.00	0.00	0.00
B.IV.15. Úroky	061	174.64	0.00	0.00
B.IV.16. Kurzové zisky	062	0.00	0.00	0.00
B.IV.17. Zúčtování fondů	063	116.04	0.00	0.00
B.IV.18. Jiné ostatní výnosy	064	3 418.32	0.00	0.00
B.V. Tržby z prodeje maj., zúct. rez.a opr. pol. celkem	065	0.00	0.00	0.00
B.V.19. Tržby z prodeje dlouh. nehm. a hmot. majetku	066	0.00	0.00	0.00
B.V.20. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	067	0.00	0.00	0.00
B.V.21. Tržby z prodeje materiálu	068	0.00	0.00	0.00
B.V.22. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	069	0.00	0.00	0.00
B.V.23. Zúčtování rezerv	070	0.00	0.00	0.00
B.V.24. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	071	0.00	0.00	0.00
B.V.25. Zúčtování opravných položek	072	0.00	0.00	0.00
B.VII. Provozní dotace celkem	077	48 001.36	0.00	0.00
B.VII.29. Provozní dotace	078	48 001.36	0.00	0.00
B. Výnosy celkem	079	52 717.05	0.00	0.00
C. Výsledek hospodaření před zdaněním	080	0.00	0.00	0.00
C.34. Daň z příjmů	081	0.00	0.00	0.00
D.*** Výsledek hospodaření po zdanění	082	0.00	0.00	0.00
99 Kontrolní číslo		316 302.33	0.00	0.00

11.02.2013 13:42:14

Strana: 3 z 3

Výsledovka - VVI

ICO
68378068

Od 01.01.12 do 31.12.12

(v tis. Kč na dvě desetinná místa)

Název organizace: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i.

Doplňující údaje

Název ukazatele	číslo řádku	Stav k 01.01.12	Stav k 31.12.12	Celkem
-----------------	-------------	-----------------	-----------------	--------

Odesláno dne <i>16.3.2013</i>	Razítko: ÚSTAV PRO ČESKOU LITERATURU AKADÉMIE VĚD ČR, v. v. i. Národní třída 1430/2, 110 00 PRAHA 1 110 00 PRAHA 1	Podpis odpovědné osoby: 	Podpis osoby odpovědné za zaúčtování: Telefon:
----------------------------------	--	---	--

Příloha k účetní závěrce 2012

A. Popis účetní jednotky

Účetní jednotka: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.

Sídlo: Na Florenci 1420/3, Praha 1, 110 00

IČ: 68378068

DIČ: CZ68378068

Právní forma: veřejná výzkumná instituce (v. v. i.)

Rozvahový den: 31. 12. 2012

Sestavil účetní závěrku: Zmrzlík Jiří

Datum sestavení: 19. 3. 2013

Účel vzniku:

Účelem zřízení Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., je uskutečňování vědeckého výzkumu v oblasti teorie a dějin české literatury.

Předmět činnosti: Předmětem činnosti je vědecký výzkum v oblasti teorie a dějin české literatury. V souvislosti se základním zaměřením své činnosti představuje pracoviště současně informační a konzultační středisko v oblasti literárněvědných informací. Ústav přispívá ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a využívá výsledků vědeckého výzkumu, získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké informace, vydává odborné časopisy a publikace, poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení. Ve spolupráci s vysokými školami uskutečňuje postgraduální studium, napomáhá vysokým školám v jejich pedagogické činnosti, vychovává vědecké pracovníky, rozvíjí mezinárodní spolupráci v rámci předmětu činnosti ústavu a realizuje své úkoly v součinnosti s ostatním vědeckými a odbornými institucemi.

B. Zřizovatel a vznik

Zřizovatelem Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., je Akademie věd ČR. Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., vznikl ke dni 1. 1. 2007 na základě zákona č. 351/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích.

C. Účetní informace:

- **Účetní období:** 1. 1. 2012 – 31. 12. 2012

- **Použité účetních metody a zásady účetnictví**

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., v roce 2012 zpracoval účetní závěrku v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších dodatků a v souladu s vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví v platném znění.

Účetnictví respektuje obecné účetní zásady, především zásadu o oceňování majetku historickými cenami, zásadu účtování ve věcné a časové souvislosti, zásadu opatrnosti a předpoklad o schopnosti účetní jednotky pokračovat ve svých aktivitách. Údaje v této účetní závěrce jsou vyjádřeny v tisících korunách českých (Kč).

- **způsoby zpracování účetních záznamů**

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., využívá pro zpracování finančního účetnictví informačně ekonomický systém iFis společnosti BBM a pro zpracování mzdového účetnictví mzdový systém společnosti Elanor.

- **způsoby a místa úschovy účetních záznamů**

Účetní záznamy jsou zálohovány v elektronické verzi na základě servisní smlouvy uzavřené se Střediskem společných činností AV ČR, v. v. i.. Současně Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., uschovává účetní záznamy v tištěné podobě, které archivuje v souladu se zákonem o účetnictví.

• **způsoby oceňování a odpisování, pokud je jejich znalost významná pro posouzení finanční, majetkové situace a výsledku hospodaření účetní jednotky a odchylkách od účetních metod podle § 7 odst. 5 zákona s uvedením vlivu na majetek a závazky, na finanční situaci a výsledek hospodaření účetní jednotky**

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., odpisuje metodou lineárních rovnoměrných účetních odpisů. Výše odpisu je stanovena vnitřní směrnici. Nakoupený dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je oceněn pořizovací cenou sníženou o oprávků. Majetek se začíná odpisovat následující měsíc po zavedení do účetnictví.

• **způsob tvorby a výši opravných položek a rezerv za uzavírané účetní období**

V roce 2012 Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., netvořil opravné položky ani rezervy.

D. Významné události, které se staly mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky podle § 19 odst. 5 zákona

E. Způsoby oceňování použité pro položky aktiv a závazků

K 31. 12. 2012 nebyl proveden přepočtení aktiv a závazků v cizí měně v kursu k rozvahovému dni vyhlášeném ČNB – 25,14. K 31. 12. 2012 byla evidována pohledávka v celkové výši 0,- EUR. Kursový rozdíl aktivní činil k rozvahovému dni 0,- Kč.

F. Název jiných účetních jednotek, v nichž účetní jednotka sama nebo prostřednictvím třetí osoby (jednající jejím jménem a na její účet) drží podíl, tento podíl může být i v podobě držených akcií, s uvedením výše tohoto podílu, u akcií s uvedením počtu, jmenovité hodnoty a druhu těchto akcií, jakož i výše základního kapitálu, vlastního jmění, fondů a zisku nebo ztráty této jiné účetní jednotky za minulé období

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., nedrží žádný podíl v jakékoliv podobě.

G. Přehled splatných závazků:

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., neneviduje k 31. 12. 2012 žádné splatné závazky ČSSZ na pojistné na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, zdravotním pojišťovnám na veřejné zdravotní pojištění ani nemá žádné evidované daňové nedoplatky u příslušných finančních orgánů.

H. Počet a jmenovitá hodnota akcií nebo podílů, nebo nemají-li jmenovitou hodnotu, informace o jejich ocenění

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., v roce 2012 neneviduje žádné akcie či podíly.

I. Cenné papíry a dluhopisy:

• **majetkové cenné papíry**

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., nehospodaří s žádnými majetkovými cennými papíry.

• **vyměnitelné a prioritní dluhopisy**

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., nehospodaří s žádnými vyměnitelnými a prioritními dluhopisy.

J. Částky dlužné, které vznikly v daném účetním období a zbytková doba jejich splatnosti k rozvahovému dni přesahuje 5 let

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., neneviduje žádné dlužné částky, které vznikly v daném účetním období a zbytková doba jejich splatnosti k rozvahovému dni přesahuje 5 let. Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., eviduje pohledávky po 180 dnech splatnosti ve výši 0,- tis. Kč. Po splatnosti neneviduje Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., žádné závazky.

K. Celková výše finančních nebo jiných závazků, které nejsou obsaženy v rozvaze (bilanci)

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., nemá žádné finanční nebo jiné závazky neobsažené v rozvaze v roce 2012.

L. Výsledek hospodaření v členění podle hlavní a hospodářské činnosti a pro účely daně z příjmů

V roce 2012 Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., provozoval hlavní činnost a účetní výsledek hospodaření z této činnosti v roce 2012 činí ...0,- tis. Kč.

M. Počet pracovníků

• **průměrný evidenční přepočtený počet pracovníků v členění podle kategorií,**

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., v roce 2012 eviduje 79,6. průměrných přepočtených pracovníků.

Rozbor dle kategorií pracovníků:

Kategorie	Vědecký pracovník	Odborný prac. VaV-VŠ	Odborný prac.-VŠ	Odborný prac.-SS	THP pracovník	Dělnické profese
Průměrný přepočtený počet pracovníků	34,53	22,85	8,79	3,91	7,77	1,75

• **osobní náklady za účetní období v členění podle výkazu zisku a ztráty u položek - mzdové náklady, ostatní sociální náklady**

Osobní náklady	Částka v Kč
tarifní platy	20 425 920
osobní příspěvek	2 029 516
příplatek za vedení	573 820
odměny	1 626 100
náhrady mezd	2 565 820
OON	1 534 870
odchodné, sociální fond, překážky v práci	30 548
odměny statutárním orgánům	144 000
odvody na soc. a zdrav. pojištění a na sociální fond	10 413 448
celkem	39 344 042

• **údaje o počtu a postavení zaměstnanců (pokud jsou zároveň členy statutárních, kontrolních nebo jiných orgánů určených statutem, stanovami nebo zřizovací listinou)**

V Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., byl v roce 2012 na základě zákona č. 341/2005 Sb., o v. v. i., jmenován statutární zástupce, jmenována Dozorčí rada a zvolena Rada Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.

- Ředitel je vedoucím vědeckým pracovníkem,
- 6 interních členů Rady Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., je voleno z řad vědeckých pracovníků,
- 1 interní člen Dozorčí rady byl jmenován zřizovatelem z řad vědeckých pracovníků.

N. Ohodnocení členů statutárních a kontrolních orgánů

V roce 2012 byly stanoveny a vyplaceny odměny ve výši 144 000,- Kč členům statutárních a kontrolních orgánů.

O. Účast členů (statutárních, kontrolních nebo jiných orgánů účetní jednotky určených statutem, stanovami nebo jinou zřizovací listinou) a jejich rodinných příslušníků v osobách, s nimiž účetní jednotka uzavřela za vykazované účetní období obchodní smlouvy nebo jiné smluvní vztahy

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., neuzavřel v roce 2012 žádnou obchodní smlouvu nebo jiné smluvní vztahy s institucemi v souladu s tímto bodem.

P. Výše záloh a úvěrů, poskytnutých členům orgánů uvedeným v písmenu n), s uvedením úrokové sazby, hlavních podmínek a případně proplacených částek

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., neviduje v roce 2012 žádné zálohy a úvěry poskytnuté členům orgánů uvedeným v písmenu n).

Q. Rozsah, ve kterém byl výpočet zisku nebo ztráty ovlivněn způsobem oceňování finančního majetku v průběhu účetního období nebo bezprostředně předcházejícího účetního období (pokud ocenění má vliv na budoucí daňovou povinnost, nutnost uvést o tom podrobnosti)

V roce 2012 nebyl hospodářský výsledek ovlivněn způsobem oceňování finančního majetku.

R. Způsobu zajištění základu daně z příjmů

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., nespolupracuje s daňovým poradcem, který by zajišťoval zpracování daňového přiznání pro rok 2012. Při zjištění daňového základu je postupováno v souladu se zákonem č. 586/1992 Sb., zákon o dani z příjmu ve platném znění a dle § 20 tohoto zákona jsou uplatňovány položky snižující základ daně.

S. Rozdíly mezi daňovou povinností připadající na běžné nebo minulé účetní období a již zaplacenou daní v těchto účetních obdobích

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., nemá v roce 2012 daňovou povinnost. Daň z příjmu PO je rovna 0.

T. Významné položky z rozvahy (bilance) nebo výkazu zisku a ztráty, u kterých je uvedení podstatné pro hodnocení finanční a majetkové situace a výsledku hospodaření účetní jednotky, pokud tyto informace nevyplývají přímo ani nepřímo z rozvahy (bilance) a výkazu zisku a ztráty

V roce 2012 obdržel ústav ještě investiční dotace v rámci akademických konkurzů ve výši 664 tis. Kč (plus 79 tis. Kč doplatil z vlastních zdrojů).

Rozbor dotace SÚ 691

Zdroj	tis. Kč	počet projektů / VZ
AV ČR – Výzkumný záměr	32 562	1
Převodem z reprodukce majetku	1 917	0
GA AV ČR		
Granty GA ČR	8 783	13
Granty ostatní resorty	2 937	10
Ostatní mimorozpočtové	585	
Čerpání FUUP granty	116	
Celkem	46 900	24

U. Přehled o poskytnutých darech a dárcích

V roce 2012 nebyl poskytnut a ani Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., neposkytl žádný peněžní dar.

V. Přehled informací o veřejných sbírkách podle zvláštního předpisu (zákon č.117/2001 Sb. o veřejných sbírkách) – uvedení účelu a výše vybraných částek

V roce 2012 nebyly vybírány žádné veřejné sbírky.

W. Způsob vypořádání výsledku hospodaření z předcházejících účetních období (rozdělení zisku)

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., vznikl k 1. 1. 2007 na základě zákona č. 351/2005 S., o veřejných výzkumných institucích. V roce 2012 uložil ústav 1 731tis. Kč do FUUP.

X. Další údaje (podle zvláštních právních předpisů a rozhodnutí účetní jednotky), které nejsou v příloze uvedeny, ale mají významnou vypovídající schopnost o ekonomické činnosti účetní jednotky

V roce 2012 jsou všechny podstatné údaje, jež vypovídají o ekonomické činnosti, zachyceny v předchozích bodech.

V Praze dne 21. 3. 2013

Ing. Pavel Janáček, Ph.D.
Ředitel Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.

Zpráva nezávislého auditora
k výroční zprávě veřejné výzkumné instituce
za rok 2012

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.
Ing. Pavel J a n á č e k, Ph.D., ředitel organizace

1

Auditorská licence č. 196

Ověřili jsme soulad výroční zprávy veřejné výzkumné instituce Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. k 31.12.2012 s účetní závěrkou, která je obsažena v této výroční zprávě. Za správnost výroční zprávy je zodpovědný statutární orgán veřejné výzkumné instituce Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. Naším úkolem je vydat na základě provedeného ověření výrok o souladu výroční zprávy s účetní závěrkou.

Ověření jsme provedli v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Tyto standardy vyžadují, aby auditor naplánoval a provedl ověření tak, aby získal přiměřenou jistotu, že informace obsažené ve výroční zprávě, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných ohledech v souladu s příslušnou účetní závěrkou. Jsme přesvědčeni, že provedené ověření poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření výroku auditora.

Podle našeho názoru jsou informace uvedené ve výroční zprávě veřejné výzkumné instituce Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. k 31. 12. 2012 ve všech významných ohledech v souladu s výše uvedenou účetní závěrkou.

Ing. Pavla Císařová, CSc.,
auditor, číslo oprávnění 1498

V Praze dne 23.května 2013

Obr. 23 – Účastníci jedné z přednášek Školy českého jazyka a literatury pro pedagogy, konferenční sál AV ČR na Národní třídě, zdroj: SSČ AV ČR, v. v. i.

Obr. 24 – O dějinách českého komiksu přednášejí frekventantům Školy českého jazyka a literatury pro pedagogy (zleva) Pavel Kořínek a Michal Jareš, u mikrofonu garant literárních předmětů Vít Schmarc z ÚČL, vedle něj garantka jazykových předmětů Markéta Pravdová z Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Zdroj: SSČ AV ČR, v. v. i.